

JAARVERSLAG
STICHTING VRIENDEN
VAN DE HOOP 2023

INHOUDSOPGAVE

Wie zijn wij?	4
Wat doen wij?	5
Voorwoord	6
De organisaties en mensen die geholpen werden	7
Activiteiten in 2023	24
Financiële resultaten 2023	26
Communicatie met belanghebbenden	28
Bestuur en directie	29
Interne organisatie	30
Vooruitblik 2024-2025	33
Geconsolideerde jaarrekening	
Balans per 31 december 2023	38
Staat van baten en lasten 2023	40
Kasstroomoverzicht	42
Lastenverdeling	44
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	46
Toelichting op de balans per 31 december 2023	52
Toelichting op de staat van baten en lasten 2023	59
Overige gegevens	
Vaststelling jaarrekening	64
Controleverklaring	65

Bijlagen

- I. Specificatie van de materiële vaste activa
- II. Overzicht van de financiële vaste activa
- III. Specificatie van giften, bestemmingsfondsen en bijdragen
- IV. Verschillenanalyse

Stichting Vrienden van De Hoop
Provincialeweg 122
3329 KP Dordrecht

Telefoon: (078) 611 1355
Email: info@vriendenvandehoop.nl
Website: www.vriendenvandehoop.nl

Bankrekeningnummer: NL06 INGB 00 00 38 38 38

Kamer van Koophandel Rotterdam: nr. 41118128

Deelnemer:

Lid:

WIE ZIJN WIJ?

Stichting Vrienden van De Hoop, opgericht in 1977, heeft als belangrijkste doelstelling om Stichting De Hoop en aan haar gelieerde stichtingen te ondersteunen, in het bijzonder de zorg- en hulpverlening die niet of slechts gedeeltelijk door verzekeraars of de overheid wordt vergoed. Dankzij de giften van tienduizenden particulieren, honderden kerken en gemeenten, scholen en bedrijven kan Vrienden van De Hoop financiële ondersteuning bieden, gebouwen ter beschikking stellen en expertise leveren (onder meer op het gebied van communicatie).

Stichting De Hoop is een christelijke ggz-instelling die op betrokken en deskundige wijze kinderen, jongeren en volwassenen met psychische of verslavingsproblemen wil helpen tot herstel te komen. Dat herstel vindt plaats op vier gebieden: in relatie tot zichzelf, de ander, de schepping en God. De Hoop wordt geïnspireerd door de kracht van het Evangelie. Door de Bijbelse opdracht is er de rotsvaste overtuiging dat er altijd hoop en perspectief is. De Hoop helpt mensen op weg naar een nieuw leven.

De Hoop heeft haar hoofdvestiging in Dordrecht. Daarnaast is De Hoop onder andere actief in Amersfoort, Gorinchem, Houten, Rotterdam, Veenendaal, Vlissingen en Zuidplas.

De missie van De Hoop is het uitvoeren van de Bijbelse opdracht in Spreuken 24 vers 11 (Statenvertaling):

“Red degenen, die ter dood gegrepen zijn, want zij wankelen ter doding, zo gij u onthoudt.”

Vrienden van De Hoop is een zelfstandige stichting, met een eigen onafhankelijk bestuur, en maakt geen deel uit van Stichting De Hoop of van andere stichtingen.

WAT DOEN WIJ?

1. Financieel ondersteunen van zorg- en hulpverlening. Vrienden van De Hoop ondersteunt een grote diversiteit aan activiteiten van De Hoop en gelieerde stichtingen die niet of slechts gedeeltelijk door verzekeraars of de overheid worden vergoed, waaronder:
  - Inloophuizen in Dordrecht en Vlissingen
  - Opvang voor kinderen van ouders die bij De Hoop in behandeling zijn
  - Werkervaringsplaatsen en opleidingen voor cliënten
  - Bijbels voor cliënten, lofprijsavonden, themaconferenties, pastoraat, toerusting
  - Preventielessen op scholen
  - Anonieme online chatmogelijkheid voor kinderen en jongeren
2. Vrienden van De Hoop voert zelf ook een aantal activiteiten binnen haar doelstelling uit, waaronder:
  - Begeleiding van werkervaringsdeelnemers
  - Voorlichting in kerken, via het magazine HOOP en via informatieavonden en cursussen
  - Beschikbaar stellen van gebouwen en audiovisuele faciliteiten voor activiteiten van De Hoop en gelieerde stichtingen
3. De voorlichtende en fondsenwervende activiteiten van Vrienden van De Hoop bestaan onder meer uit:
  - Vier keer per jaar het magazine HOOP
  - Fondsenwervingsbrieven, digitale nieuwsbrieven en gebedspunten
  - “Verhalen van Hoop” op YouTube, social media, de website, Groot Nieuws Radio en in boekvorm
  - Presentaties en voorlichting in kerken en gemeenten, tijdens beurzen en evenementen, bij ontvangsten en rondleidingen
  - Telefonische contacten
  - Sponsorfietstochten Cycle for Hope
  - Sponsorhardloopevenement Run for Hope
  - De community Vrouwen van Hoop
  - Bijeenkomsten voor Zakenvrienden

VOORWOORD

Samenredzaam in Jezus' Naam

Tijdens de voorzitterswisseling bij Vrienden van De Hoop, begin 2024, ontving ik een metalen sculptuur als symbolische 'voorzittershamer'. Het stelt twee mensen op een bankje voor, waarbij de één de ander een troostende of bemoedigende arm om de schouder slaat. De heer Cor Kloet, die zo'n tien jaar voorzitter was, benadrukte in zijn afscheidswaarden dat het sculptuur verbeeldt waar De Hoop en Vrienden van De Hoop voor staan: verbinding, presentie, vriendschap en samenredzaamheid. Dit 'samen' heeft voor Vrienden van De Hoop verschillende dimensies: samen met De Hoop, samen met (oud-)cliënten, samen met de achterban, samen met alle medewerkers en vrijwilligers.

Samen met al deze betrokkenen konden we in 2023 weer veel activiteiten ondernemen en mogelijk maken. We zijn dankbaar en verheugd dat onze biddende achterban, donateurs, sponsors, vrijwilligers en deelnemers Vrienden van De Hoop hiertoe opnieuw hebben gesteund. Dat we **samen** met hen mochten **geven om wie verlangt naar een nieuw leven**.

We vertrouwen erop dat vele particulieren, kerken en bedrijven hierdoor bemoedigd en geïnspireerd worden. Want dank zij hun bijdragen kan Vrienden van De Hoop haar rol van betekenis vervullen.

Ook in 2024 hopen we ons weer samen met ú in te zetten om cliënten van De Hoop te helpen gezond zelf- én samenredzaam te zijn. In Jezus' Naam.

Esther Luttk,
Voorzitter Bestuur Vrienden van De Hoop

DE ORGANISATIES EN MENSEN DIE GEHOLPEN WERDEN

Vrienden van De Hoop stelt zich in het bijzonder ten doel om activiteiten van De Hoop ggz en gelieerde stichtingen te steunen die een aanvulling vormen op de 'reguliere' ggz-zorg. Dit hoofddoel bestaat uit twee pijlers. Ten eerste streeft Vrienden van De Hoop ernaar om cliënten tijdens de periode dat zij reguliere ggz-zorg ontvangen aanvullende zorg te bieden, die hen helpt "op weg naar een nieuw leven" (zoals bijvoorbeeld op het gebied van geestelijke verzorging, door het aanbieden van opleidings- en werkervaringsplaatsen en door het bijdragen aan kinderopvang voor ouders met jonge kinderen). Ten tweede is het streven om de 'keten' van preventie tot en met nazorg in stand te houden. Dat gebeurt onder meer door bijdragen aan het voorlichtings- en preventiewerk van Voorkom, de laagdrempelige, anonieme eerstelijnszorg via de Inloophuizen en het werk van Chris tot en met de zelfhulpgroepen van Stay Clean.

In 2023 is het wederom gelukt om een zodanige bijdrage aan deze activiteiten te leveren, dat de continuïteit van de aanvullende zorg tijdens de reguliere ggz-zorg kon worden gecontinueerd. Hetzelfde gold voor het in stand houden van de genoemde 'keten'. Mede dank zij de positieve financiële resultaten in 2023 konden alle

activiteiten en projecten van De Hoop ggz die dat behoeften conform de begroting worden gefinancierd. Vanaf 2021 zijn de bestemde geworven baten voor Chris en Voorkom in de jaarrekening van Vrienden van De Hoop geïntegreerd. De totale bestemde geworven baten voor Chris en Voorkom konden voor deze bestemming worden afgedragen.

Welke organisaties precies met welke financiële bijdrage zijn geholpen en wat daarmee kon worden gerealiseerd, wordt verwoord in dit hoofdstuk.

In 2023 is in totaal € 1.154.452 financieel bijgedragen aan tal van activiteiten van De Hoop en gelieerde stichtingen die niet of slechts gedeeltelijk door verzekeraars of de overheid worden vergoed, waaronder:

- Inloophuizen in Dordrecht en Vlissingen
- Opvang voor kinderen van ouders die bij De Hoop in behandeling zijn
- Opleidingen voor cliënten
- Bijbels voor cliënten, themaconferenties, pastoraat, toerusting
- Preventielessen op scholen
- Anonieme online chat-mogelijkheid voor kinderen en jongeren

Het bedrag ad. € 1.154.452 is als volgt verdeeld over de navolgende bestemmingen:

De Hoop		€ 737.546
Pastorale zorg binnen De Hoop	€ 159.796	
Domein ervaringsdeskundigheid, incl. Stay Clean	€ 155.600	
Inloophuis Dordrecht	€ 112.995	
De Hoop algemeen	€ 85.577	
Werkervaring & Opleiding	€ 61.289	
Inloophuis Vlissingen	€ 61.066	
Hope Alive	€ 59.075	
Overige projecten	€ 34.228	
Kinderopvang ouders in behandeling	€ 5.920	
Huizen van Hoop	€ 2.000	
Chris en Voorkom		€ 403.506
Encelia Curaçao		€ 7.988
Krusada Bonaire		€ 3.588
CPC: Centrum voor Pastorale Counseling		€ 1.827

GEESTELIJKE VERZORGING

Geestelijke verzorging (GV) bij De Hoop bestaat uit het geven van professionele begeleiding, waaronder gesprekken, aan cliënten die hierom vragen. Maar ook beleidsmakers en medewerkers worden ondersteund met advies en hulp rondom levensbeschouwing, cliëntgerichte scholing en nazorg bij ingrijpende gebeurtenissen op het werk. De Hoop heeft één geestelijk verzorger in dienst, die wordt ondersteund door twee vrijwilligers.

GEESTELIJKE VERZORGING IN 2023

Pastorale gesprekken

In 2023 zijn er in totaal 282 pastorale gesprekken gevoerd, 86 minder dan het jaar daarvoor. De pastorale gesprekken worden gehouden naast de behandeling. Cliënten die in aanmerking willen komen voor een gesprek, kunnen dat via hun behandelaar of begeleider aangeven bij de coördinator geestelijke verzorging. De coördinator maakt dan afspraken met de cliënt over de vorm van de begeleiding. De inzet van geestelijke verzorging gaat niet ten koste van behandelminuten in de verdere behandeling van de cliënt. Daardoor drukt het traject niet op de gefinancierde behandelingsduur die door de zorgverzekeraar wordt betaald en kan de GV daar los van opereren.

Conferenties

In 2023 zijn er vier conferenties georganiseerd. Externe sprekers behandelden een thema. Leen Koster, Almatine Leene, Dick Pieterman en Ruben Flach kwamen naar De Hoop om de cliënten, medewerkers en vrijwilligers van De Hoop ggz op Bijbelse basis te onderwijzen. De conferenties worden in een hybride-vorm aangeboden: op locatie bij De Hoop én via een online livestream. Online geeft dit een bereik van ruim 3000 ambulante cliënten door het hele land. Op locatie was ruimte voor persoonlijke ontmoetingen. Invulling en opzet is dusdanig, dat de privacy van cliënten niet wordt geschonden.

Bijbels

Er worden binnen De Hoop Bijbels uitgedeeld aan cliënten (die zijn opgenomen of ambulante zorg ontvangen) die geen budget hebben om

een eigen Bijbel aan te schaffen. Daarnaast worden tijdens activiteiten soms Bijbels uitgedeeld. Al deze Bijbels worden bekostigd vanuit giften.

Bible Training School

Ook in 2023 is de Hope Bible Training school weer vervolgd. Deelnemers van diverse afdelingen bij De Hoop namen hier deel aan. De training bestaat uit een aantal modules. Thema's zoals 'vergeving', 'Godsbeeld' en 'genade' worden behandeld.

Nazorg

In verband met ingrijpende incidenten verleent de geestelijk verzorger, in het kader van ondersteuning, nazorg aan medewerkers van De Hoop ggz of Stichting Vrienden van De Hoop.

Advies

De coördinator Geestelijke Verzorging van De Hoop stuurt de groep 'aandachtsfunctionarissen pastoraat' van de afdelingen bij De Hoop aan. Met elkaar zijn zij ieder voor een deel verantwoordelijk voor de identiteitsgebonden activiteiten op hun afzonderlijke afdelingen. De geestelijke verzorger van de Hoop ggz is aangesloten bij het Zorglijn Managers Overleg van De Hoop. Dit is een nieuwe overlegstructuur met de behandelbeleidsverantwoordelijken. Het gevolg: kortere lijnen en een betere inhoudelijke samenwerking.

Pastoraal team

Er zijn twee vrijwilligers met een pastorale achtergrond actief in een 'pastoraal team'. Zij ondersteunen daarmee de geestelijke verzorger en geven mede invulling aan de pastorale ondersteuning binnen De Hoop ggz.

Moreel beraden

Er is ingezet op het bekend maken met 'moreel beraden'. Hier kan personeel van de afdelingen van de De Hoop ggz een beroep op doen. De geestelijke verzorger is daarbij voorzitter. Tijdens dit moreel beraad is gelegenheid om met elkaar als team ethische kwesties te bespreken waarbij het onduidelijk was hoe te handelen. Daarnaast hebben deze beraden tot doel om de kwaliteit van de aangeboden behandeling en begeleiding te verbeteren. In 2023 is er één moreel beraad gevoerd.

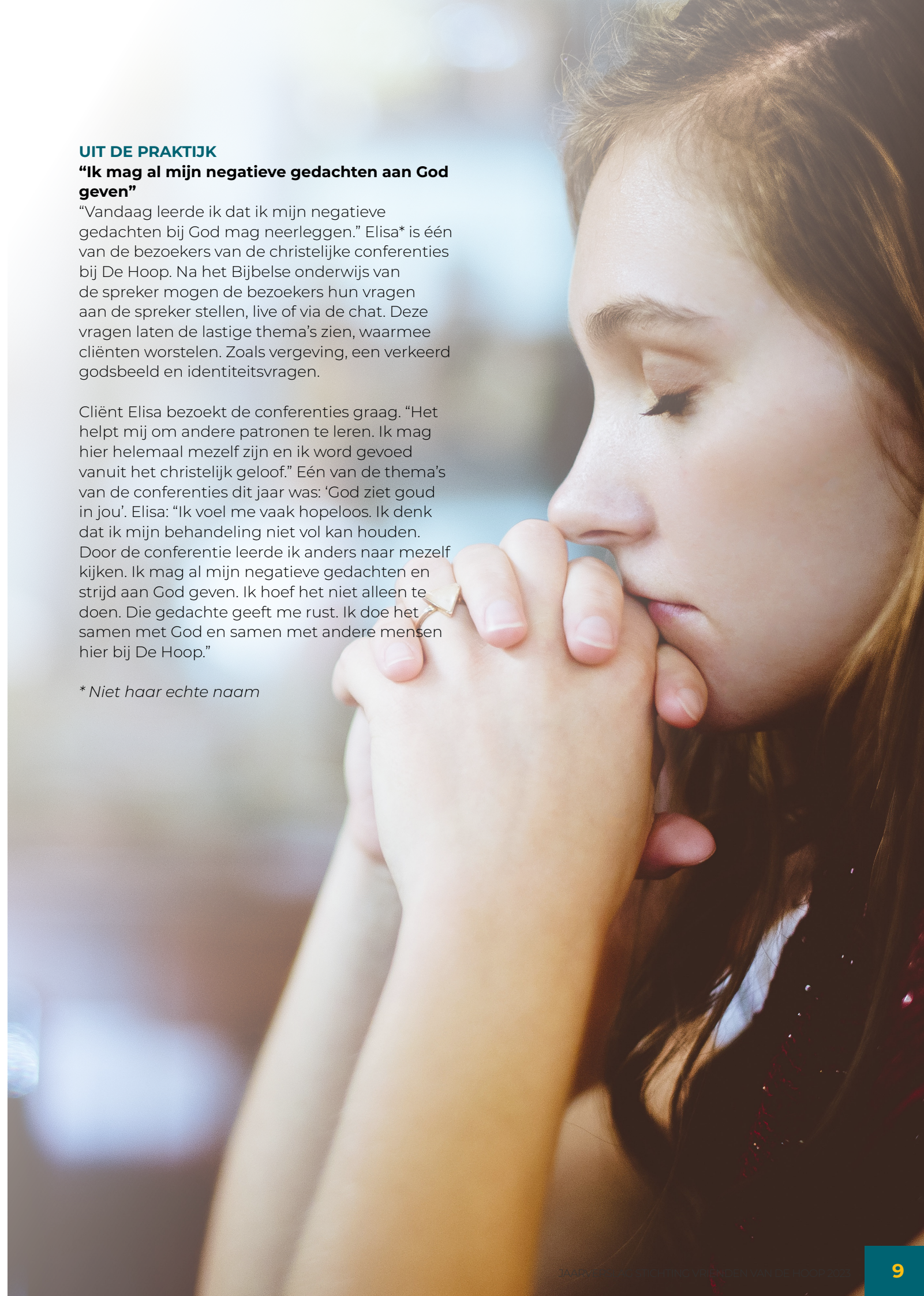
UIT DE PRAKTIJK

"Ik mag al mijn negatieve gedachten aan God geven"

"Vandaag leerde ik dat ik mijn negatieve gedachten bij God mag neerleggen." Elisa* is één van de bezoekers van de christelijke conferenties bij De Hoop. Na het Bijbelse onderwijs van de spreker mogen de bezoekers hun vragen aan de spreker stellen, live of via de chat. Deze vragen laten de lastige thema's zien, waarmee cliënten worstelen. Zoals vergiving, een verkeerd godsbeeld en identiteitsvragen.

Cliënt Elisa bezoekt de conferenties graag. "Het helpt mij om andere patronen te leren. Ik mag hier helemaal mezelf zijn en ik word gevoed vanuit het christelijk geloof." Eén van de thema's van de conferenties dit jaar was: 'God ziet goud in jou'. Elisa: "Ik voel me vaak hopeloos. Ik denk dat ik mijn behandeling niet vol kan houden. Door de conferentie leerde ik anders naar mezelf kijken. Ik mag al mijn negatieve gedachten en strijd aan God geven. Ik hoef het niet alleen te doen. Die gedachte geeft me rust. Ik doe het samen met God en samen met andere mensen hier bij De Hoop."

* Niet haar echte naam

STAFDOMEIN ERVARINGSDESKUNDIGHEID

Het stafdomein Ervaringsdeskundigheid heeft het afgelopen jaar verder vorm gekregen. Een kernteam van ervaringsdeskundigen coördineert de activiteiten. Dit doet zij samen met een groep vrijwilligers met eigen ervaringen binnen de ggz en/of verslavingszorg.

Een modulair ontwikkeltraject

Dit traject van drie maanden werd in 2022 ontwikkeld. Bij het ontwikkeltraject van De Hoop werken cliënten aan hun persoonlijke ontwikkeling en groei. Dankzij dit programma hebben zij een grotere kans op een betaalde baan. Ook stromen studenten door naar andere vervolgopleidingen binnen de zorg, zoals ervaringsdeskundige. Zo kunnen ze hun eigen ervaringen inzetten om anderen te helpen. Afgelopen jaar waren er twee groepen van in totaal 10 deelnemers.

Een programma op maat

Het ontwikkeltraject helpt deelnemers om hun interesses en talenten te ontdekken. Ook kan het hen duidelijkheid geven of een bepaalde vervolgopleiding bij hen past. Zo oriënteren de deelnemers zich op hun toekomst na hun behandeling. Het is een programma op maat. De deelnemers volgden lessen, zoals Presentiemethode en Motiverende Gespreksvoering. Ze kregen persoonlijke coaching en liepen stage, bijvoorbeeld bij het Inloophuis, HopeAlive of op één van de zorgafdelingen.

Sportactiviteiten

Elke week verzorgden sportcoaches van het ontwikkeltraject gemiddeld 40 uur aan sportactiviteiten voor cliënten en medewerkers van De Hoop. Dit bestond uit 20 uur fitness voor de klinieken, 6 uur fitness voor de algemene groep (oud-clieënten, personeel, op aanvraag van behandelaren), 4 uur fitness voor de polikliniek en 4 uur therapeutisch boksen. Verder ging 6 uur per week naar een nieuw project voor deelnemers van Werkvisie. Een jaar lang deden 28 deelnemers en 12 medewerkers van tijd tot tijd mee aan de bokstrainingen, om te kijken hoe dit werd vormgegeven. Ook begeleidden de sportcoaches de spellen van het personeelsevent van De Hoop, samen met 5 oud-deelnemers van het stafdomein.

Er was een beperkte deelname aan sportactiviteiten buiten De Hoop. Dit jaar is alleen meegedaan aan een internationaal voetbaltoernooi in de gevangenis van Veenhuizen.

Bijeenkomsten

In maart, juni en september 2023 vonden dialoogsessies met ervaringswerkers plaats. Met als thema's: 'bevlogen en betrokken werken', 'hoe integreer je jouw eigen referentiekader als ervaringswerker op de werkplek' en 'hoe word én blijf je mentaal fit'. Tien tot vijftien ervaringswerkers praten samen over deze onderwerpen en delen hun praktijkervaringen.

Vervoer naar de tandarts

Wekelijks worden de ritten naar Jellinek Tandzorg verzorgd door vrijwilliger(s) binnen de afdeling. Het gaat daarbij niet alleen om het rijden van de personenbus, maar ook om gesprekken met de cliënten, als zij daar behoefte aan hebben. Als het nodig is, stellen de ervaringswerkers als een liefdevolle ouder grenzen. Gemiddeld maken wekelijks vier tot zes cliënten de rit naar de tandarts.

Hulp aan Stay Clean

Op pagina 12 van dit jaarverslag staat meer informatie over dit lotgenotencontact. Drie vrijwilligers vanuit deze afdeling en een ervaringswerker verzorgden deze groepen.

UIT DE PRAKTIJK

Boyd: "In mijn jeugd groeide ik op in tehuizen. Mijn moeder was prostituee en mijn vader begaf zich in het criminele circuit. Als kind werd ik seksueel misbruikt. Ik groeide op met weinig veiligheid en geborgenheid, dat heeft mijn levensloop sterk bepaald."

Nu vertelt Boyd zijn levensverhaal tijdens getuigenissen en bij lotgenotengroepen. "Maar ook tijdens individuele gesprekken, als dat past. Bijvoorbeeld wanneer ik cliënten begeleid tijdens de ritten naar de tandarts."

"Na de tuchtschool ging ik op mijn veertiende al samenwonen. Op mijn zeventiende werd mijn dochter geboren, toen zat ik zelf al in de zware criminaliteit. Ik woog in die tijd honderddertig kilo aan spiermassa. Ook kwam ik een aantal

keer in de gevangenis terecht. Maar in de stilte spreekt God. Ik heb veel van Hem ontvangen. We hadden in de gevangenis ook een gebedsgroep, waar achttien gedetineerden tot geloof kwamen."

In 1999 werd Boyd ongeneeslijk ziek. "Iemand nam me mee naar een kerkdienst. Daar hoorde ik een stem in mijn hoofd die zei: 'Wees maar niet bang, Ik genees je wel'. Ik dacht dat ik doorsloeg van alle drugs die ik in mijn leven had gebruikt. Maar tot drie keer toe hoorde ik die stem. Ik werd daarna anderhalf jaar lang juist heel erg ziek. Op een dag belde de arts. Ze stonden voor een raadsel, omdat ik honderd

procent genezen was. Ik bloeide weer helemaal op. Ik had God beloofd mijn leven aan Hem terug te geven als Hij mij zou genezen en dat heb ik toen gedaan."

Ook als christen zat Boyd nog een keer in de gevangenis. "Ik begreep nog niet helemaal hoe het werkte. Toch werd dat op bijzondere wijze gebruikt door God. De Heilige Geest gaat dwars door muren heen, of je nu in de gevangenis zit of op een andere plek. Nu leef ik natuurlijk heel anders. God heeft niet voor niets zijn geboden gegeven, dat heb ik meer en meer geleerd. Mijn ervaringen mag ik nu delen met anderen."

Boyd:
"Mijn ervaringen mag ik delen met anderen"

STAY CLEAN

Bij de zelfhulpgroepen van Stay Clean helpen (oud-)cliënten elkaar om het verslavingsvrije leven vol te houden, maar ook om elkaar te helpen wanneer er sprake is van terugval. De omgeving is een belangrijke factor om verslavingsvrij te blijven en terugval te voorkomen. Stay Clean biedt daarbij uitkomst door een netwerk van christelijke zelfhulpgroepen. Wekelijks komen de groepen bijeen op verschillende plekken in het land.

STAY CLEAN IN 2023

Gedurende het hele jaar zijn er wekelijks Stay Clean bijeenkomsten gehouden in Dordrecht voor vier opnameafdelingen van De Hoop, in Rotterdam bij Victory Outreach en in Vlissingen in het Inloophuis van De Hoop en bij Izeboud Zorg in Nieuwegein. Tevens is er een groep in najaar 2023 gestart bij de polikliniek Rotterdam.

Een overzicht van de bijeenkomsten:

- Dordrecht op maandagavond voor cliënten op opnameafdelingen – op jaarbasis zo'n 850 deelnemers.
- Dordrecht op dinsdagavond voor mensen die niet opgenomen zijn bij De Hoop – op jaarbasis zo'n 525 deelnemers.
- Rotterdam op dinsdagavond (polikliniek) – op jaarbasis zo'n 260 deelnemers.
- Rotterdam op donderdagavond voor mensen die bij Victory Outreach Rotterdam verblijven of die niet opgenomen zijn bij De Hoop – op jaarbasis zo'n 550 deelnemers.
- Vlissingen op woensdagavond (tweewekelijks) – op jaarbasis zo'n 130 deelnemers.

UIT DE PRAKTIJK

Oud-cliënt en pionier Willem: "Op 15-jarige leeftijd begon ik met drinken en blowen. Het mondde uit in een zware twintigjarige verslaving aan alcohol en allerlei drugs. Aan het einde van deze twintig jaar was ik een opgegeven persoon. Uiteindelijk maakte ik de keuze om naar De Hoop te gaan, waar de Heere God me duidelijk maakte dat Hij nog altijd van me hield. Ik kreeg mijn leven weer op orde en versterkte mijn relatie met God. Later ben ik met mijn vrouw begonnen met de Stay Clean-avonden. Pionierswerk, dat steeds meer vorm begon te krijgen. Door de jaren heen zien we zulke mooie resultaten. Mensen vinden na hun therapie een vaste plek om even bij te praten, te lachen en te huilen en hun leven zonder drugs en alcohol te versterken. Ook kan je hier een buddy vragen om regelmatig contact met je te houden, iemand die je vertrouwt en die je kunt bellen als het even moeilijk gaat. Zo'n zelfhulpgroep van Stay Clean kan echt het verschil maken, zeker in de eerste periode na je therapie, om sterker in je nieuwe leven verder te gaan."

Zo'n zelfhulpgroep van Stay Clean kan echt het verschil maken, zeker in de eerste periode na je therapie, om sterker in je nieuwe leven verder te gaan."

“De sfeer is hier rustig. Als dat niet zo is, treedt het personeel op. Het is goed georganiseerd en ze handelen snel in crisissituaties. Vrijwilligers zien hier vaak de signalen van tevoren.”

INLOOPHUIS DORDRECHT

www.dehoop.org/inloophuis

Het Inloophuis in Dordrecht opent drie dagen per week haar deuren voor eenzamen, daklozen en iedereen die een luisterend oor of hulp nodig heeft. Bij het Inloophuis kunnen ze even op adem komen, krijgen ze een kop koffie of thee en een maaltijd. Vrijwilligers staan klaar om een praatje te maken en hulp te bieden. Zo helpen ze bij het regelen van administratieve zaken. Ook is het mogelijk om even te douchen, kleding te wassen of haren te laten knippen. Het Inloophuis heeft een christelijke identiteit waarbij de liefde van Christus centraal staat. Dat krijgt bijvoorbeeld vorm door de gospelmuziek op de achtergrond en de prikkelende teksten of films die via de tv's te zien zijn. Gewoonlijk gaat om 12 uur de Bijbel open en wordt er in zo'n vijf tot tien minuten iets uitgelegd over het Goede Nieuws.

HET INLOOPHUIS IN 2023

Hulp

In 2023 opende het Inloophuis iedere maandag, woensdag en vrijdag haar deuren voor bezoekers. Er werden 50 tot 75 bezoekers per dag verwelkomd, 150 tot 225 gasten per week. Het aantal unieke bezoekers dit jaar was 450. Gasten konden douchen, hun haren laten knippen, de was laten doen, kleding ophalen, bijslapen op één van de twee slaapplekken en ondersteuning krijgen bij tal van hulpvragen. Hiernaast was er een 2e hands kledinghulp en konden gasten gebruik maken van de computer en telefoon. Maar het belangrijkste was toch wel een luisterend oor. Vrijwilligers stonden klaar om met de bezoekers te praten en stressfactoren op verschillende leefgebieden te stabiliseren. Waar nodig begeleidden ze hen naar formele zorg of zochten ze plek voor gasten die nergens anders terecht konden. In 2023 waren er ongeveer 35 vrijwilligers actief en coördinator Carl.

Projecten en acties

In 2022 is er een vrouwen-verwendag georganiseerd in samenwerking met de poli van De Hoop aan de Spuiweg voor een deel van de vrouwelijke gasten. Hiernaast waren er meer activiteiten: rondom Pasen is er een attentie meegegeven na de maaltijd. Met kerst zijn er 150 kerstmaaltijden uitgedeeld en 180 kerstpakketten en was er een kerstviering. Op eerste kerstdag kregen bezoekers een Engels ontbijt, werd er samen gezongen en werd het kerstevangelie gedeeld.

Ook de omgeving bleek betrokken: enkele oudere dames uit de buurt breiden 180 shawls die zijn meegegeven in de kerstpakketten.

Een van de vrijwilligers is betrokken bij een opvangproject in Rwanda. Mede om deze reden heeft de ambassadeur van Rwanda een bezoek gebracht aan het Inloophuis, om te kijken hoe het eraan toegaat en ervan te leren.

Als laatste is het Inloophuis gebruikt voor allerlei doeleinden: er is training gegeven voor andere vrijwilligersorganisaties, er waren informatieavonden voor diaconieën, er was een bijeenkomst voor ondernemers en ook voor wijk-gerelateerde instellingen, waaronder de gemeente. Ook waren een aantal vrijwilligers aanwezig op een landelijke kerkendag en mochten daar spreken.

Ontwikkelingen

Vanwege de toenemende drukte in het Inloophuis, is er gezocht naar een nieuwe locatie om meer bezoekers te verwelkomen en activiteiten uit te breiden. Er zijn diverse gesprekken gevoerd met ondernemers, projectontwikkelaars, gemeentes, woningbouwcoöperaties en kerken. Dit proces loopt door in 2024.

UIT DE PRAKTIJK

Enkele bezoekers vertellen waarom het Inloophuis zo waardevol is voor hen:

- *“Ik ben altijd rustig in mijn hoofd als ik hier ben geweest. De sfeer is altijd liefdevol. Je ziet het ook aan de mensen.”*
- *“Ik kan met alles bij de vrijwilligers terecht. Ik kan met hen praten over lastige gebeurtenissen uit mijn leven.”*
- *“Ik voel me opgelucht als ik hier kom. Soms heb ik problemen, maar de vrijwilligers zorgen ervoor dat ik rustig word. Soms ben ik gefrustreerd, maar dan praten ze met mij. Ook mijn verdriet kan ik hier kwijt.”*
“Ik heb hier een hele grote vriendengroep. Voor mijn verjaardag kreeg ik kaarten, zó een stapel kaarten. De namen zeggen mij soms niks, maar de gezichten wel.”
- *“Als je een papier krijgt, waar je helemaal niets van snapt, dan helpen ze je. Van de week had ik hulp nodig bij trouwpapieren.”*

MISSIE: **EEN PASSENDE WERKPLEK VOOR IEDEREEN MET EEN AFSTAND TOT DE ARBEIDSMARKT.**

WERKVISIE DE HOOP

PASSEND WERK VOOR IEDEREEN

Werkvisie De Hoop heeft in Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Ridderkerk en Sliedrecht verschillende Leerwerkbedrijven voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De mix van deelnemers is bijzonder: de grootste groep betreft mensen met psychische problematiek (met een WLZ-, WMO- of PGB-indicatie). Daarnaast zijn er een aantal deelnemers met (ex-)verslavingsproblematiek. Het werken bij een Leerwerkbedrijf draagt bij aan hun herstel tijdens of na hun klinische of ambulante behandeling. Ook voor mensen die zelfstandig wonen zijn er mogelijkheden via een reclasserings-, participatie- of re-integratietraject.

Op verschillende locaties is er een breed aanbod aan werkervaringsplaatsen met opleidingsmogelijkheden:

- De Hoop Bricks
- De Hoop Bedrijfsrestaurant
- De Hoop Brood en Banket
- De Hoop Drukkerij
- De Hoop Fietsenmakerij
- De Hoop Groen
- De Hoop Huishoudelijke Dienst
- De Hoop Inpak
- De Hoop Kringloop
- De Hoop Maasplein
- De Hoop Maatwerk
- De Hoop Montage
- De Hoop Meubelmakerij
- De Hoop Print en Scan
- De Hoop Schilders
- De Hoop Technische Dienst
- De Hoop Was- en Strijkservice
- De Hoop IJzersterk

Ook wordt er samengewerkt met andere organisaties voor het vinden van een passende werkplek.

WERKVISIE IN 2023

In 2023 begeleidde Werkvisie De Hoop ruim 450 deelnemers. Middels de deelname in JobUp werden er meer dan 50 mensen naar betaald werk begeleid. Met bijna 50 medewerkers en meer dan 120 vrijwilligers biedt Werkvisie een passende werkplek waarbij wederzijds respect het uitgangspunt is.

Voor 34 (oud-)cliënten van De Hoop, waarvoor geen financiering mogelijk was, ontving Werkvisie van Stichting Vrienden van De Hoop in 2023 een subsidie die deze begeleiding mogelijk maakte.

UIT DE PRAKTIJK

Elfrieda, deelnemer leerwerkbedrijf De Hoop Maatwerk: "Hier kan ik iets doen met mijn creativiteit en ben ik onder de mensen."

Twee keer per week komt Elfrieda bij leerwerkbedrijf De Hoop Maatwerk. "Zonder dagbesteding voel ik me nutteloos. Wat moet ik thuis?" Elfrieda werkt jarenlang als juf in het basisonderwijs tot ze last krijg van een ernstige oogaandoening. Plotseling moet ze stoppen met het werk waar ze zo van houdt. "Het is heel pittig. Ik moest alles opnieuw leren."

Al blijft haar situatie moeilijk, het helpt Elfrieda dat ze bij Maatwerk terecht kan. De projecten waar ze met veel plezier aan werkt, bedenkt ze zelf, zoals het maken van kleurrijke kussens, tassen en een rok van oude stropdassen. "Hier kan ik iets doen met mijn creativiteit en ben ik onder de mensen. Anders word ik heel eenzaam. Je kunt doen wat bij je past en de begeleiders behandelen iedereen gelijkwaardig. Ze hebben oog en oor voor mijn situatie. Het is zo'n opluchting dat iemand mij echt ziet."

“Hier kan ik iets doen met mijn creativiteit en ben ik onder de mensen.”

INLOOPHUIS VLISSINGEN

Het Inloophuis in Vlissingen biedt een gastvrije en veilige plek voor mensen die eenzaam, dak- of thuisloos zijn en mensen met psychische problemen of verslavingsproblemen.

Sommige bezoekers noemen het hun thuis: een plek waar zij zichzelf kunnen zijn. Het Inloophuis is geopend op maandag en vrijdag. De bezoekers krijgen een gratis warme maaltijd. De maaltijd wordt geopend met een Bijbelgedeelte, een lied en gebed. De vrijwilligers willen graag de liefde van de Heere Jezus laten zien, praktisch, in hoe ze de bezoekers benaderen en in woord.

INLOOPHUIS VLISSINGEN IN 2023

Hulp

Het jaar 2023 was een bijzonder jaar. Op 15 april bestond het Inloophuis aan de Badhuisstraat 10 jaar. Dit is uitgebreid gevierd met de gasten en externe contacten, zoals de gemeente, bedrijven en kerken uit de omgeving.

Gemiddeld waren er zo'n dertig gasten per dag. Dit is een stijging van gemiddeld 4 gasten ten opzichte van het voorgaande jaar. Op sommige dagen loopt het aantal gasten op naar veertig, hetzelfde aantal als voor de coronaperiode. Bezoekers wisten het Inloophuis dus (weer) goed te vinden! In totaal zijn er 3039 bezoeken geweest, waarvan 187 unieke bezoekers. Het Inloophuis was open op maandag en vrijdag. Om 10:30 uur gingen de deuren open. Tussen 12:00 uur en 13:00 uur werd er een warme maaltijd geserveerd. Deze bestond uit soep, een hoofdgerecht en een nagerecht. Ingrediënten hiervoor werden grotendeels gesponsord door supermarkten, boeren en slagers. Hier is grote dankbaarheid voor! Voorafgaand aan het eten werd er een korte meditatie gedeeld, een lied gezongen en gebeden. Op de openingsdagen sloot het Inloophuis weer om 15:00 uur. Behalve het delen van de maaltijd, waren er veel gesprekken met gasten. Ook konden gasten een spelletje doen of zongen ze met elkaar. Sommige bezoekers zijn dakloos en/of verslaafd, of eenzaam en kwamen voor gezelligheid. Maar er kwamen ook mensen die rond de armoedegrens leven of psychische aandoeningen hebben.

Vrijwilligers

Coördinator Henriëtte en 21 vrijwilligers (verdeeld over twee teams) zorgden ervoor dat het Inloophuis bleef draaien. Nieuwe vrijwilligers waren wel altijd welkom, al was het maar om ziekte en afwezigheid op te vangen. Er was belangstelling voor het Inloophuis vanuit jongeren die een eigen onderneming runnen en maatschappelijk van betekenis willen zijn. Ook konden een aantal jongeren werkervaring opdoen tijdens een stage in het Inloophuis.

Projecten en acties

Naast de viering van het 10-jarig jubileum op de locatie aan de Badhuisstraat waren er meer vieringen: twee vrijwilligers werkten er alweer 12,5 jaar en één vrijwilligster 10 jaar. Hier was grote dankbaarheid voor!

Op tweede kerstdag was er een kerstviering voor gasten. Belangrijk, want kerst is een moeilijke periode voor veel gasten. Er kwamen veertig mensen op af. Ze genoten van een kerstdiner, een kerstverhaal en kregen na afloop een klein kerstpakketje. Veel bezoekers bedankten voor de liefde en warmte die ze ervoeren. Deze kerstviering was mogelijk dankzij een kerstactie van Vrienden van De Hoop, waarmee geld werd opgehaald voor de kerstviering en -pakketten in de Inloophuizen.

Op elke 2^e en 4^e woensdag werd er tot de zomervakantie een spelletjesochtend georganiseerd. Hier kwamen nul tot vijf gasten naar toe. Vanwege het geringe aantal bezoekers en de organisatoren die op leeftijd waren en rustiger aan wilden doen, is besloten om deze ochtenden te stoppen. Maar er waren nog genoeg andere activiteiten: op een mooie dag in juli is de pluktuin in Aagtekerke bezocht met 17 gasten, op elke eerste maandag van de maand was er een bingo waar zo'n 20 tot 25 gasten op af kwamen en iedere woensdag waren er Stay Clean bijeenkomsten.

Er is een IMPACT-onderzoek gestart onder leiding van een deskundige. Het team stelde vast wie zij dachten dat de gasten zijn, wat het aanbod was en welke impact dat op de bezoekers had. Uiteindelijk worden de resultaten

vertaald naar een infographic, waarop duidelijk de impact voor gasten te zien is (zowel intern als extern).

In samenwerking met Vrienden van De Hoop waren er een aantal lokale statiegeldacties. Ook collecteerden kerken geregeld voor het Inloophuis.

Er was grote dankbaarheid naar God voor de ontvangen overvloed. Het vertrouwen om alles in Zijn handen te leggen geeft rust.

UIT DE PRAKTIJK

In het Inloophuis wordt juist de rauwe kant van de samenleving ervaren. Anderhalf jaar geleden kwam een jongeman binnen. Hij was dakloos, zijn vriendin zat in de nachtopvang. Hij had helemaal niets, zelfs geen ID kaart. Om een ID kaart te krijgen had hij geld nodig, en om een uitkering te krijgen, had hij een ID kaart nodig. Instanties gaven aan hem te willen helpen, maar het duurde lang voordat hij eindelijk geholpen werd. Bij het Inloophuis zagen vrijwilligers hem magerder worden. Hij werd uitgenodigd om op maandag en vrijdag warm te komen eten, zeker als het buiten koud en guur was. Hij was er altijd kort en had altijd onrust in zijn lijf. Vaak was hij zijn spullen kwijt en hij bleek een alcohol- en drugsverslaving te hebben. In plaats van vooruit, daalde hij weer een paar treetjes verder af in de put. Het enige dat het Inloophuis kon doen is hem met liefde ontvangen, helpen en een warme maaltijd geven. Er werd gebeden om de krachtige werking van Gods Geest in zijn hart. Die Geest die harde harten verbreekt en slechte gewoontes en verlangens kan ombuigen. Er wordt uitgezien naar Zijn werk!

HOPEALIVE

HopeAlive is de telefonische nazorg van De Hoop. Het team van ervaringsdeskundigen en vrijwilligers belt 'belgasten', dit zijn oud-cliënten die worstelen om hun leven na hun behandeling op te bouwen. De medewerkers luisteren, denken mee, geven gevraagd advies en helpen de belgasten om hun zelfredzaamheid te verbeteren.

HOPEALIVE IN 2023

Luisterend oor en vangnet

HopeAlive is eind 2021 losgekoppeld als domein van de Interne Opleidingschool en hoort bij de informele zorg van De Hoop. Zij biedt haar gratis dienstverlening aan cliënten die een klinisch of ambulantly traject hebben afgerond bij De Hoop Groep. Naast ondersteuning en nazorg, focussen de medewerkers op de levensgebieden en zelfredzaamheid van de belgasten. Bij een crisissituatie of terugval ondersteunen ze extra en begeleiden de belgast naar het juiste zorgtraject. Daarnaast bieden ze de belgasten aan het einde van het telefoongesprek de mogelijkheid om voor hen te bidden, als zij dat willen.

De nood

Ook in 2023 is er veel eenzaamheid onder oud-cliënten. Uit onderzoek blijkt dat dit vaak leidt tot terugval, zowel in middelen als psychische problemen die weer opspelen. HopeAlive levert ondersteuning zolang de belgast dit wenst. Sommige belgasten ontvangen al meerdere jaren ondersteuning, die voor hen cruciaal is.

Medewerkers

Eind 2023 bestond het team uit zeven christelijke medewerkers, vrijwilligers w.o. ook ervaringsdeskundigen. Door de tweewekelijkse teambuildingsessies worden de medewerkers verder opgeleid en toegerust vanuit de presentie zorg. Dit betekent dat ze er zijn voor de belgasten, zonder oordeel, met oprechte interesse en betrokkenheid.

Cijfers

In 2023 belde HopeAlive 264 belgasten. In totaal waren er 3374 belacties en een gemiddelde gesprekstijd van 19 minuten. Ten opzichte van 2022 zijn er ruim 1600 meer contactmomenten met belgasten in 2023. Oorzaken zijn stabiele bezetting en inzet van onze medewerkers en het aanhouden van een gespreksduur van maximaal 20 minuten. In 2023 zijn er 129 emails met

feedback verstuurd naar de medewerkers met daarin leerpunten en adviezen om de kwaliteit van de ondersteuning en registratie nog verder te verbeteren.

Toekomst

Voor 2024 is de verwachting dat de HopeAlive ondersteuning kwalitatief wordt verbeterd, waardoor er meer aandacht zal zijn voor belgasten die nét uit klinische opname zijn. Dit wordt gerealiseerd door deze belgasten wekelijks te gaan ondersteunen. Belgasten die net uit klinische opname zijn, hebben het vaak extra moeilijk wanneer zij weer thuiskomen. Hierbij wordt ook aandacht besteed aan de belastbaarheid van onze medewerkers.

UIT DE PRAKTIJK

"Ik heb ervaren dat HopeAlive echt verschil kan maken" Kees de Jong is sinds anderhalf jaar actief betrokken bij HopeAlive als vrijwilliger. "De beginperiode was best heftig. De verhalen die je te horen krijgt van cliënten, zijn pittig en komen soms best wel binnen. Het bijzondere van dit werk is dat je met hen een band opbouwt, door te luisteren en hen te bemoedigen."

Sommige cliënten zijn door hun verslaving eenzaam geworden en hebben geen sociale contacten, waardoor het risico op terugval dan vaak aanwezig is. Kees merkt dat telefonisch contact in zo'n situatie erg wordt gewaardeerd. "Door HopeAlive voelen cliënten zich gehoord. Adviezen om het leven weer op te pakken en er invulling aan te geven, worden positief ontvangen."

Wanneer de cliënten ervoor openstaan, probeert Kees met hen over het geloof te praten. "Dit zijn fijne gesprekken en werken erg bemoedigend. Het is mooi als cliënten Jezus willen volgen en verder willen groeien in het geloof."

Kees vertelt dat het werken als vrijwilliger bij HopeAlive veel voldoening geeft. "Wanneer het contact wordt afgerond na een periode van ondersteuning, is er vooral sprake van dankbaarheid. Ik ben daarom dankbaar om zo een steentje bij te dragen aan het werk en de missie van HopeAlive. Ik heb ervaren dat het werk van HopeAlive echt verschil kan maken. Bemoedigend is deze quote: 'Lukt het niet, geef niet op. Ga door omdat je al zover gekomen bent!'"

CHRIS EN VOORKOM

Chris en Voorkom maakt jongeren sterk; door interventies gericht op jongeren en op de context waarin ze opgroeien. Daarom verzorgt Chris en Voorkom preventie-, weerbaarheids- en leefstijlprogramma's op scholen, in kerken en bij verenigingen en bieden zij jongeren een luisterend oor via anonieme telefoon, chat en mail. Daarnaast biedt Chris en Voorkom deskundigheidsbevordering aan pastorale (jeugd)medewerkers, leerkrachten, jeugdzorg-professionals, ouders, jeugdwerkers, en (sport) docenten.

CHRIS EN VOORKOM IN 2023

Chat met Chris

Jongeren vinden bij Chat met Chris een luisterend oor via de chat, mail en telefoon. Of ze nu even over hun dag willen kletsen, of een heftig onderwerp inbrengen: iedereen is welkom. Dat er veel nood is onder jongeren, blijkt wel uit de top drie gespreksonderwerpen: psychische problemen, zelfdoding en seksueel misbruik/ kindermishandeling. In 2023 waren er meer dan 6.000 chat-, email- en telefooncontacten door meer dan 100 vrijwilligers en medewerkers. De meeste jongeren die mailen, chatten en bellen zijn tussen de 14 en 16 jaar oud.

Trainingen

Chris en Voorkom biedt verschillende programma's aan. Het LEV-programma helpt jongeren mentale weerbaarheid op te bouwen; het GRIP-programma wil jongeren leren

gezonde keuzes te maken op het gebied van risicovol gedrag als alcohol- en drugsgebruik. Dit gebeurt voornamelijk via weerbaarheids- en preventietrainingen op basisscholen en middelbare scholen, maar bijvoorbeeld ook via ouderavonden. De interventies gaan onder meer over de thema's alcohol, drugs, roken, gokken en internet. Kenmerkend voor de interventies in het voortgezet onderwijs is de inzet van ervaringsdeskundigen, die vanuit hun eigen verslavingsverleden de vragen van de jongeren beantwoorden. Scholen in een gemeente waar nog geen subsidie is geregeld, kunnen toch al starten met de trainingen van Chris en Voorkom. Zij betalen dan een eigen bijdrage die wordt aangevuld door Stichting Vrienden van De Hoop. Op deze manier investeert Vrienden van De Hoop in een duurzame opbouw van het preventiewerk met meer dan 1500 uur aan trainingen. In totaal (gesubsidieerd en op basis van giften) gaat het bij Chris en Voorkom om 4571 uur aan trainingen.

Advieswerk jeugdpastoraat

Chris en Voorkom verzorgt advieswerk in kerken op het gebied van jeugdpastoraat. Daarnaast organiseren ze cursussen over jeugdpastoraat en de jaarlijkse Dag van het Jeugdpastoraat, waar deelnemers praktische tips krijgen om mee aan de slag te gaan. Met meer dan 200 uur aan trainingen in kerken investeert Chris en Voorkom in de opbouw van betrokken geloofsgemeenschappen voor jongeren.

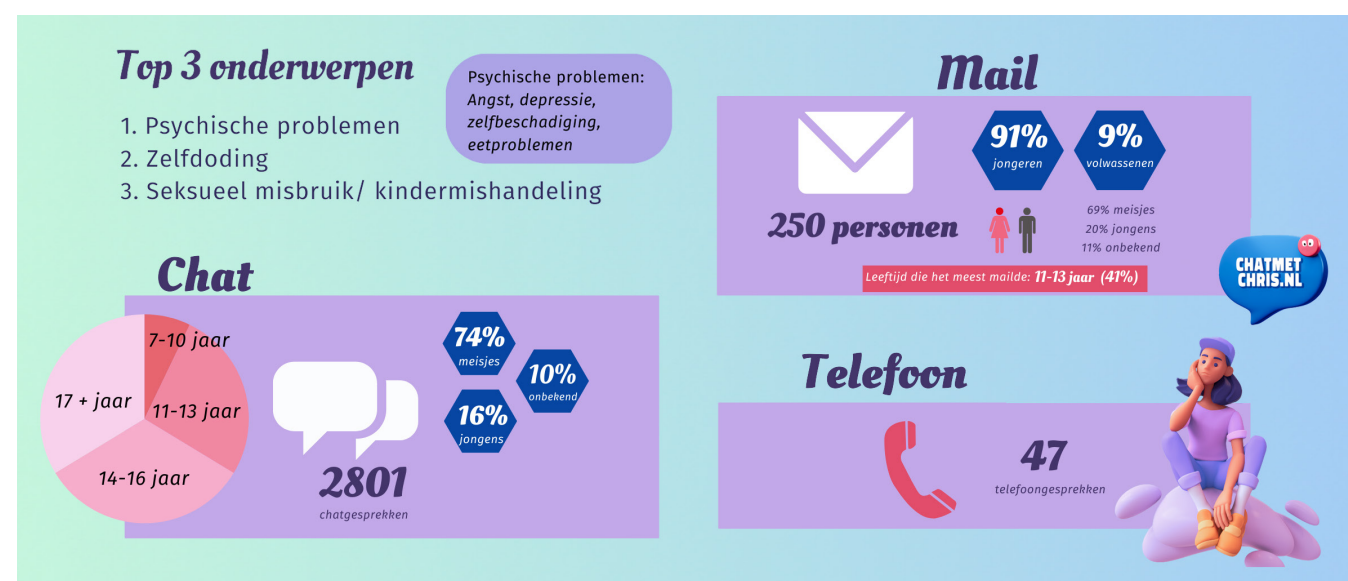
UIT DE PRAKTIJK

Daan de Bree, trainer bij Chris en Voorkom: "Bij een training raken we op een interactieve manier de kern van het verhaal"

Daan: "De kroon op mijn werk zijn de gesprekjes na de les, als er één of twee jongeren op mij afstappen om iets persoonlijks te vertellen of om iets te vragen. Al duren die gesprekken maar een paar minuten, ze zijn ontzettend waardevol."

"We geven verschillende soorten trainingen, afhankelijk van wat de school nodig heeft. Op de basisschool geven we vaak weerbaarheidstrainingen. Dit gaat bijvoorbeeld over identiteit, puberteit, jouw rol in de groep, pestgedrag en sociale media. Voor de middelbare school hebben we de 'Grip' trainingen over verschillende thema's, zoals drugs, alcohol, roken of gamen. Ik laat de jongeren zelf nadenken en geef praktische voorbeelden. Tijdens een Grip-Alcohol les laat ik aan de hand van verschillende glazen het alcoholpercentage zien. Hoeveel alcohol zit er nu in een bierglas of in een shotglasje? In iedere klas waar je komt zorgt dit weer voor een gesprek. Een praktisch voorbeeld helpt goed om bepaalde kennis over te brengen en het is voor de tieners een leuke manier om over dit belangrijke onderwerp te leren."

"Ik kom in mijn werk heel veel tieners tegen, die stuk voor stuk verschillen. De een is heel open en de ander juist wat minder. Aan hun lichaamstaal zie ik of hen iets raakt, of dat het kwartje valt. Dat is mooi om te zien. Als trainer plant ik een zaadje en ik hoop dat dit later het verschil maakt in hun leven. Ik houd de jongeren een spiegel voor, waardoor zij ook naar zichzelf kijken en denken: hoe zit dit eigenlijk bij mij?"

ACTIVITEITEN IN 2023

Financieel ondersteunen van zorg- en hulpverlening

In het vorige hoofdstuk is per activiteit of stichting beschreven welke resultaten (mede) dankzij de financiële ondersteuning van Vrienden van De Hoop konden worden bereikt in 2023. In dit hoofdstuk leest u meer over de eigen activiteiten van Vrienden van De Hoop.

Eigen activiteiten binnen de doelstelling

De kosten van de eigen activiteiten van Vrienden van De Hoop binnen de doelstelling waren in totaal € 422.585.

In 2023 heeft Vrienden van De Hoop één cliënt begeleid bij het opdoen van werkervaring. Ook werkte één oud-client mee als participatiemedewerker. Op deze manier draagt Vrienden van De Hoop namelijk direct bij aan de missie van De Hoop om mensen op weg te helpen naar een nieuw leven. Bijna net zo belangrijk is dat de cliënten vaak een geweldige inspiratie zijn voor de medewerkers. Velen zijn op weg naar dat nieuwe leven en kunnen getuigen van hun doorzettingsvermogen, van verandering en vaak ook van wat God in hun leven heeft gedaan.

Naast de begeleiding van (oud-)cliënten bij de eigen werkzaamheden, verrichten medewerkers van Vrienden van De Hoop ook activiteiten direct ten behoeve van cliënten en bewoners van De Hoop. Zo geeft één medewerker terugvalpreventietrainingen in de klinieken. Een andere medewerker begeleidt cliënten bij (externe) sportieve uitdagingen, zoals deelname aan een karakterweekend van 4M. Incidenteel organiseren medewerkers andere aanvullende (ontspannings-)activiteiten voor cliënten en bewoners, zoals in 2023 een 'beauty-avond' voor vrouwelijke cliënten in één van de klinieken.

Vrienden van De Hoop stelt ook haar gebouwen beschikbaar voor activiteiten van De Hoop en gelieerde stichtingen door deze gratis ter beschikking te stellen. Na verkoop van de meeste gebouwen in de afgelopen jaren, resteert daartoe het Media- en Congrescentrum (MCC). Dit gebouw heeft onder meer een conferentiezaal voor 400 personen, diverse kleinere vergaderzalen en gespreksruimten en enkele tientallen werkplekken. In de

grote zaal van het MCC vinden onder meer de maandelijkse lofprijzavonden plaats voor cliënten, medewerkers en externe bezoekers. Ook zijn er drie á vier keer per jaar meerdaagse themaconferenties voor cliënten. Deze werden in 2023 zowel fysiek als digitaal aangeboden. De zaal wordt verder gebruikt voor tal van cursussen en opleidingen, onderwijsbijeenkomsten en studiedagen voor ggz-professionals, predikanten, ambtsdragers en pastores. De bovenverdieping van het MCC is per 1 januari 2023 beschikbaar gesteld aan de afdeling Maatwerk van Werkvisie De Hoop ten behoeve van dagbestedingsactiviteiten.

Voorlichting en fondsenwerving

In 2023 is in totaal € 531.871 besteed aan voorlichtingsactiviteiten en € 587.768 aan fondsenwerving en de werving van overige baten. Dikwijls worden voor beide doelstellingen dezelfde middelen en activiteiten ingezet.

In de voorlichtingsactiviteiten van Vrienden van De Hoop leggen we aan de hand van het persoonlijke "verhaal van hoop" van een (ex-) cliënt het accent op de oorzaken en aard van verslavingen en psychiatrische aandoeningen, wat de impact kan zijn, hoe wijdverbreid verslaving en psychiatrische aandoeningen zijn, hoe zwaar en weerbarstig dikwijls het herstelproces, en hoe De Hoop kan helpen op weg naar een nieuw leven.

Voorlichtingsactiviteiten vinden plaats in persoonlijke communicatie, via YouTube, in samenwerking met Groot Nieuws Radio, in de gedrukte media en via digitale nieuws- en gebedsbrieven.

In persoon

In 2023 vonden 15 bezoeken aan kerken, scholen en verenigingen plaats. Ook waren er 5 ontvangsten en rondleidingen op Dorp De Hoop. Daarnaast was Vrienden van De Hoop present bij de pinksterconferentie Opwekking en de Familiedagen in Gorinchem. Ook waren er diverse bijeenkomsten van en voor Zakenvrienden, zowel op locaties van Zakenvrienden als in ons eigen gebouw. Zoveel mogelijk laten we tijdens deze gelegenheden (oud-)cliënten zelf hun levensverhaal vertellen.

In gedrukte media

Vrienden van De Hoop heeft vier keer het magazine HOOP verspreid, in een oplage van rond de 23.000 exemplaren. Daarnaast verzond Vrienden van De Hoop twee nieuwsbrieven over het werk van Chris en Voorkom.

Digitale nieuws- en gebedsbrieven

Maandelijks wordt een digitale nieuwsbrief verstuurd naar een bestand van bijna 3.500 abonnees. Ongeveer 1.200 mensen ontvangen elke vier weken gebedspunten per email. De digitale nieuwsbrief over het werk van Chris en Voorkom heeft zo'n 700 geadresseerden.

De fondsenwervende activiteiten van Vrienden van De Hoop bestaan vooral uit fondsenwervende brieven, telefonische contacten en sponsorevenementen.

Fondsenwervende brieven

Een belangrijk medium voor fondsenwerving voor Vrienden van De Hoop is de fondsenwervende brief. In 2023 betrof het zeven brieven over het werk van De Hoop en drie over het werk van Chris en Voorkom. De brieven worden deels meegezonden met de informatieve periodieken en deels apart verstuurd.

Telefonische contacten

In 2023 heeft Vrienden van De Hoop oud-donateurs benaderd met de vraag of zij hun steun weer tijdelijk zouden willen hervatten. Ongeveer 200 van de ruim 1.900 gesproken donateurs heeft hierop positief gereageerd.

Sponsorfietstochten Cycle for Hope

Met als motto "Confronteer jezelf, help een ander" organiseerde Vrienden van De Hoop in 2023 weer vijf fietsevenementen, die gezamenlijk € 225.000 opbrachten.

Vrouwen van Hoop

In 2023 is de 'community' Vrouwen van Hoop, waar leden doorlopende (financiële) steun bieden in verbondenheid met de vrouwelijke cliënten van De Hoop, gegroeid met 45 leden tot 90. Hun donatiewaarde is ruim € 15.000. Er werden in 2023 twee vrouwenavonden georganiseerd, een wandeling vanaf één van de Huizen van Hoop in Gorinchem en een workshop. Aan al deze activiteiten deden zowel leden van de community

als cliënten mee. Ook werd er vanuit Vrouwen van Hoop een beautyavond georganiseerd voor de cliënten in de kliniek voor vrouwen.

Run for Hope

Een ander sportief fondsenwervend evenement in het najaar van 2023 was de Run for Hope. Tijdens het evenement kon aan drie verschillende afstanden worden deelgenomen: 5km, 20km en een halve marathon. In totaal werd € 25.000 bij elkaar gerend en geworven.

Naast de inkomsten uit deze specifieke fondsenwervingsactiviteiten ontvangt Vrienden van De Hoop jaarlijks met grote dankbaarheid financiële steun van duizenden particulieren met een vaste gift per maand, per kwartaal of per jaar dan wel via een periodieke schenking, ruim honderdvijftig Zakenvrienden, en honderden kerken en gemeenten van de meest uiteenlopende gezindtes.

Beheer en administratie

Aan beheer en administratie is in 2023 € 311.347 besteed, onder meer aan het verwerken van de giften, de financiële administratie, de projectadministratie en ICT. Daarnaast wordt 30% van het salaris van de directeur hiertoe gerekend. Hiermee worden de algemene managementtaken betaald. Dit zijn onder andere personeels- en bestuursgerelateerde taken, de cijfermatige bewaking, fiattering van factureren, budgetbewaking en algemene ICT-gerelateerde zaken.

FINANCIËLE RESULTATEN 2023

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
Totale baten	€ 3.474.167	€ 2.825.000	€ 2.825.712
Besteed aan doelstelling	€ 2.108.907	€ 2.178.687	€ 2.133.673
Wervingskosten baten	€ 587.768	€ 624.112	€ 620.069
	17,0%	* 22,3%	* 22,8%
Kosten beheer en administratie	€ 311.347	€ 351.202	€ 319.145
	9,0%	** 12,4%	** 11,3%
Tekort (-) of overschot	+ € 483.993	- € 304.000	- € 222.471

* Wervingskosten baten / geworven baten

** Kosten beheer en administratie / totale baten

Baten

Zowel de totale baten als de geworven baten in 2023 lagen fors hoger dan die in 2022 en dan begroot. Dit verschil wordt met name verklaard door de inkomsten uit nalatenschappen, die met € 912.407 uitzonderlijk hoog waren.

Het verschil in baten van kerken wordt verklaard door een eenmalige, hoge donatie in 2022. De overige baten waren gering. In 2022 was er nog een huuropbrengst en boekwinst vanuit een pand dat in 2022 is verkocht.

Afgezien van de ontvangen nalatenschappen waren er in 2023 geen overige bijzondere baten met een eenmalig karakter.

Besteed aan doelstelling

Vrienden van De Hoop onderscheidt vier hoofddoelstellingen:

Financiële bijdragen en overige hulp	€ 1.227.362
Exploitatie accommodaties t.b.v. De Hoop Groep	€ 93.192
Exploitatie onroerend goed t.b.v. de doelstelling	€ 256.483
Voorlichtingsactiviteiten	€ 531.871
Totaal	€ 2.108.907

Wervingskosten baten

In het kader van het nieuwe meerjarenplan 2023-2025 heeft een herijking van de beleidsdoelstelling met betrekking tot het percentage wervingskosten baten plaatsgevonden. Uit de analyse van de kosten en baten en resultaten van de afgelopen jaren was gebleken dat de tot 2022 nagestreefde maximum-percentages voor de wervingskosten en voor de kosten beheer en administratie in de huidige tijd en specifieke omstandigheden voor Vrienden van De Hoop niet reëel zijn. Daarom heeft het bestuur als beleidsdoelstelling op de langere termijn respectievelijk 21% en 9% als maximum norm gesteld, met daarbij de nadruk op de sector-norm van gemiddeld 70% als bestedingsdoelstelling. Tevens is bepaald dat deze beleidsdoelstellingen binnen drie jaar zullen worden geëvalueerd.

In 2023 was het percentage wervingskosten baten 17,0%. (In 2022 was dit 22,8%.) Ook de feitelijke wervingskosten zijn gedaald. Het langetermijnbeleid blijft erop gericht het percentage duurzaam te laten dalen, echter zonder in te boeten aan wervingskracht of het bereiken van de strategische en missionaire doelen.

Kosten beheer en administratie

In het verleden is door het bestuur van Stichting Vrienden van De Hoop een maximaal percentage van beheer en administratiekosten vastgesteld van 6% ten opzichte van de totale inkomsten. Jarenlang bleef dit percentage structureel onder deze 6%. Sinds 2019 is dit niet gelukt. Oorzaak hiervoor is, dat de structurele groei in totale baten relatief achterblijft bij de noodzakelijke investeringen in met name de technische infrastructuur. Omdat de noodzakelijke kosten voor beheer en administratie vrijwel geheel onafhankelijk zijn van de hoogte van de baten, is het percentage op zich vrijwel niet beïnvloedbaar. In het kader van het nieuwe meerjarenplan 2023-2025 heeft een herijking van de beleidsdoelstelling met betrekking tot dit percentage plaatsgevonden, als verwoord in de voorgaande paragraaf. Het percentage kosten beheer en administratie was in 2023 9,0%. De feitelijke kosten zijn vrijwel gelijk aan die in 2022.

(Geconsolideerd) Resultaat

In 2023 is een positief exploitatieresultaat geboekt van € 483.993. Dit resultaat is verdeeld door toevoeging van € 245.590 aan de continuïteitsreserve, € 19.163 aan de bestemmingsfondsen en € 219.241 aan de bestemmingsreserve financiering overige vaste activa.

Het genoemde exploitatieresultaat betreft de geconsolideerde jaarrekening van Vrienden van De Hoop. Dit resultaat is inclusief een negatief exploitatieresultaat ad. € 112.008 van de in 2022 opgerichte De Nieuwe Hoven B.V. met Vrienden van De Hoop als enig aandeelhouder. In 2023 is een perceel vastgoed gekocht van De Hoop, waardoor de vermogenspositie van De Hoop sterk en noodzakelijk werd verbeterd. Het negatieve exploitatieresultaat van De Nieuwe Hoven B.V. bestaat uit financieringskosten van deze aanschaf. Vrienden van De Hoop heeft niet als doel dit vastgoed te exploiteren, maar slechts te beheren totdat de wijziging van het bestemmingsplan voor het betreffende perceel onherroepelijk is gewijzigd.

Continuïteitsreserve

Het streven van Vrienden van De Hoop is om giften zo spoedig mogelijk in te zetten voor de doelstelling. Ten aanzien van een aan te houden 'continuïteitsreserve' (dus in aanvulling op de bestemmingsreserves) hanteert het bestuur van Vrienden van De Hoop het volgende beleid. De minimale continuïteitsreserve wordt gebaseerd op de risico-inschatting dat de inkomsten in twee achtereenvolgende jaren onvoorzien met 25% afnemen ten opzichte van de jaarbegroting. Daarbij is het wenselijk om ter dekking van dit risico te streven naar een continuïteitsreserve ter hoogte van de uitkomst van het door Vrienden van De Hoop gehanteerde rekenmodel, betreffende een gedetailleerde analyse van de financiering van vaste activa en werkkapitaal, een risicoanalyse van mogelijke, onverwachte inkomstendalingen (per inkomstencategorie) en een berekening van de omvang van de financiële verplichtingen. Per 31 december 2023 is de gewenste hoogte van de continuïteitsreserve € 539.000,-. Indien er dwingende of dringende redenen zijn die de hoofddoelstelling van Vrienden van De Hoop in gevaar brengen (noodzakelijke steun aan De Hoop Groep), is er een apart bestuursbesluit van Vrienden van De Hoop nodig om het bedrag van de minimale continuïteitsreserve tijdelijk naar beneden toe bij te stellen.

Beleggingen

Vrienden van De Hoop belegt niet in aandelen of obligaties. Ook vastgoed dient niet als belegging, maar wordt zo veel mogelijk ingezet voor de doelstelling.

COMMUNICATIE MET BELANGHEBBENDEN

Vrienden van De Hoop onderscheidt drie groepen belanghebbenden: 1) donateurs, bidders, deelnemers, 2) interne organisatie (bestuur, medewerkers, vrijwilligers, participatiemedewerkers en werkervaringsdeelnemers) en 3) de giftbestemmingen (organisaties die financiële bijdragen en/of andere steun van Vrienden van De Hoop ontvangen). Deze drie groepen benaderen wij op verschillende manieren.

Donateurs, bidders & deelnemers

Naast de algemene communicatiemiddelen voor donateurs, bidders en deelnemers (zoals het magazine HOOP, brieven, digitale nieuws- en gebedsbrieven), is er dagelijks contact per telefoon en email. Het streven is om op elke vraag, opmerking of klacht individueel te reageren, conform de vastgelegde klachtenprocedure van Vrienden van De Hoop. Klachten worden opgetekend en individueel opgevolgd.

Ook persoonlijke ontmoetingen met donateurs hebben prioriteit. Dit gebeurt in het bijzonder in kerken en gemeenten, tijdens ontvangsten en rondleidingen op Dorp De Hoop en tijdens de sponsorevenementen.

In 2023 waren er enkele meldingen van onterechte en/of onjuiste incasso's. Donateurs worden geïnformeerd hoe zij deze storting tot acht weken zelf terug kunnen halen. Als zij dat binnen deze termijn niet doen of onmiddellijk op hun verzoek, stort Vrienden van De Hoop het bedrag terug.

Interne organisatie

Vrienden van De Hoop kent een afdelingsoverleg (zes keer per jaar), waar alle medewerkers aan deelnemen. Dit overleg heeft een interactief karakter en staat onder meer in het teken van 'elkaar bijpraten'. Medewerkers kunnen agendapunten voorstellen, met ideeën komen en er is veel ruimte voor vragen en opmerkingen. Voor persoonlijke opmerkingen en gebed is vooral gelegenheid tijdens de weekopening en verder tijdens de dagopeningen. Jaarlijks vindt een teamdag (of tweedaagse) plaats, waar medewerkers feedback en input kunnen geven over het huidige en komende jaarplan en activiteiten.

Uit het medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) dat in 2023 is gehouden, blijkt dat de missie van Vrienden van De Hoop door de medewerkers ten volle wordt omarmd. Ook blijkt over het algemeen een positieve motivatie, werkplezier, veiligheid en tevredenheid onder medewerkers. Medewerkers gaven ook aan dat wat hen betreft verbeteringen nodig en mogelijk zijn, vooral op het gebied van interne organisatie en onderlinge communicatie (met name het geven van feedback). De context hiervoor wordt als 'veilig' beoordeeld.

De communicatie met vrijwilligers vindt vooral individueel plaats en door hen te laten participeren in 'reguliere' bijeenkomsten met 'loonlijst-medewerkers'. Elke werkervaringsdeelnemer wordt individueel begeleid door een medewerker. Vrijwilligers, participatiemedewerkers en werkervaringsdeelnemers participeren ook in de week- en dagopeningen.

Afspraken met vrijwilligers worden vastgelegd in een vrijwilligerscontract. In dit contract staat onder andere benoemd welke functie de vrijwilliger gaat vervullen, in welk team, voor hoeveel dagdelen per week, de onkostenvergoeding, verzekering tegen aansprakelijkheid en ongevallen, geheimhouding, duur en einde van de overeenkomst. Afspraken met werkervaringsdeelnemers worden vastgelegd in een werkstage-overeenkomst en maken onderdeel uit van hun behandeling.

Giftbestemmingen

In 2023 zijn er met alle giftbestemmingen frequent individuele contacten geweest over de samenwerking met Vrienden van De Hoop, soms in persoon, soms digitaal. In onderling overleg zijn afspraken gemaakt over de samenwerking en financiële en/of personele ondersteuning. Door het jaar heen is er geregeld overleg met giftbestemmingen over de communicatie naar de achterban en de fondsenwerving.

BESTUUR EN DIRECTIE

Het onbezoldigde bestuur van Vrienden van De Hoop bestaat statutair uit ten minste vijf en in ieder geval een oneven aantal natuurlijke personen. Het bestuur bestond op 31 december 2023 uit de volgende leden (met nevenfuncties).

Dhr. C.M. Kloet, voorzitter

- Voorzitter kerkenraad Christelijke Gereformeerde Kerken (CGK) Haamstede

Dhr. Y. Starreveld

- Trainer bij NCOI en Avans+
- Financieel adviseur en financieel coach bij Starreveld International
- Penningmeester Voedselbank Veenendaal

Dhr. C. Mulder

- DGA van De Molen Nieuw Lekkerland Beheer bv
- DGA van Mulder Onroerend Goed bv
- Aandeelhouder en commissaris Mulder Automotive bv
- Aandeelhouder en commissaris Mijnwerkgever bv

Dhr. H. van den Heuvel

- Emeritus-predikant van de Christelijke Gereformeerde Kerken (CGK) in Nederland

Dhr. L.A. Verweij

- Voorzitter klachtencommissie Solutions Centre
- Bestuurslid VVE (Amsterdam)

Per 7 februari 2024 heeft het bestuur twee nieuwe leden. Mevrouw E. Luttk-Beuzekom heeft de heer Kloet opgevolgd als voorzitter. En mevrouw A.M. de Kock-Buijs verving de heer Starreveld als lid.

Het bestuur houdt toezicht op de directie van Vrienden van De Hoop. Zij fungeert tevens als klankbord voor de directie en geeft gevraagd en ongevraagd advies.

De leden van het bestuur worden benoemd voor een periode van telkens vier jaar. Er is een profiel vastgesteld voor de leden dat wordt gehanteerd bij vacatures. Kandidaten voeren eerst een kennismakingsgesprek met de voorzitter en directie. Vervolgens maakt de kandidaat kennis

met de rest van het bestuur, waarna wordt besloten of al dan niet tot toetreding over kan worden gegaan.

Bij de optimale samenstelling wordt zoveel mogelijk gestuurd op een goede mix van kerkelijke achtergrond om zo tot een goede diversiteit te komen. Verder is er binnen het bestuur een mix van (oud-)ondernemers, particulieren en personen die actief in de kerk zijn.

Om functievermenging en onafhankelijkheidsconflicten te voorkomen zijn er statutair een aantal zaken bepaald. Bijvoorbeeld dat de ruime meerderheid van het bestuur onafhankelijk van Stichting De Hoop functioneert en dat er geen familieband is tussen directie en bestuur. Daarnaast zijn er geen familiebanden tussen bestuurders onderling. Geen van de bestuurders werkt bij een leverancier van Stichting De Hoop.

Het functioneren van het bestuur en de samenwerking tussen bestuur en directie wordt om de twee à drie jaar geëvalueerd. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de vragenlijst voor zelfevaluatie zoals samengesteld door de Stichting Cirkeltoezicht. Het functioneren van de directie wordt jaarlijks geëvalueerd.

De directie van Vrienden van De Hoop wordt gevormd door de heer A.T. Pothof.

Het bestuur vergadert jaarlijks zeven keer regulier, altijd in aanwezigheid van de directie. Elke vergadering rapporteert de directie schriftelijk en mondeling over de inkomsten en uitgaven ten opzichte van de begroting en het voorgaande kalenderjaar, over de voortgang op strategische trajecten en over lopende activiteiten. Tijdens de mei-vergadering worden het jaarverslag en de jaarrekening vastgesteld. In de december-vergadering worden de door de directie opgestelde Jaarplan en Begroting goedgekeurd.

INTERNE ORGANISATIE

Vrienden van De Hoop kent een eenvoudige organisatiestructuur, met in 2023 één directeur en drie teamleiders, die gezamenlijk het managementteam vormen.

Elk team bestaat naast de teamleider uit betaalde medewerkers, vrijwilligers, participatiemedewerkers en werkervaringsdeelnemers.

Uit 2023 werkten er 16 fte aan betaalde krachten bij Vrienden van De Hoop. In 2023 werd er gewerkt met zes kantoorvrijwilligers die een formeel vrijwilligerscontract hadden met Vrienden van De Hoop. Er werkte in 2023 daarnaast één participatiemedewerker bij Vrienden van De Hoop.

Het ziekteverzuim lag met 4,6% weer op het niveau van vóór 2022 en aanzienlijk hoger dan het voorgaande jaar (3,1%). Dit kwam voornamelijk doordat er in 2022 geen langdurige

ziektegevallen waren en de jaren daarvoor steeds wel. Ook in 2023 waren er enkele medewerkers langduriger ziek. Ook de verzuimfrequentie was met 1,16 aanmerkelijk hoger dan in 2022 (0,83).

Vrienden van De Hoop hanteert de CAO voor de ggz-sector. De functies van directie en medewerkers zijn gewogen binnen de systematiek van deze CAO. Het salaris van de directeur is eveneens gewogen volgens de systematiek van Goede Doelen Nederland (GDN). In dit model wordt de directeur van Vrienden van De Hoop vanaf 2018 ingeschaald in groep F. Het door GDN voor deze functiegroep als norm gestelde maximaal jaarinkomen in 2023 is € 108.255 per fte. Met het oog op de verantwoording van de stichting aan de

maatschappij en donateurs, is het beleid van Vrienden van De Hoop het salaris van de directeur tenminste één schaal onder de vastgestelde functiegroep in te schalen. Het maximaal jaarinkomen van de directeur is daarmee vast te stellen op € 95.764 (functiegroep E) per fte. Het werkelijk betaalde jaarinkomen over 2023 is met € 85.146 per fte conform dit beleid.

De directeur is volgens de CAO van de ggz-sector ingeschaald in functiegroep 70 (schaal 5). De totale salariskosten, inclusief sociale lasten en pensioenpremie, voor de directie waren in 2023 € 88.554 (op basis van 0,9 fte).

Milieubeleid en duurzaamheid

Bij Vrienden van De Hoop scheiden we papier, plastic flesjes en overig plastic, dat separaat wordt verwerkt. Daarnaast gebruiken we groene stroom. Verlichting in de kantoorruimten wordt uitgeschakeld zodra de ruimten leeg zijn, en niet pas aan het einde van een werkdag. Ook kennen we een fietsplan waar medewerkers gebruik van maken.

Integriteitsbeleid

Naar aanleiding van enkele incidenten bij (internationale) hulporganisaties, zijn alle erkende goede doelen in Nederland sinds 2020 verplicht om niet alleen integriteit in hun organisatie te waarborgen, maar daarover ook op papier verantwoording af te leggen. Stichting Vrienden van De Hoop onderschrijft, hanteert en handhaaft alle codes die ook voor De Hoop gelden, inclusief de "Gedragscode voor medewerkers" (waaronder een klachtenregeling, toegang tot vertrouwenspersonen en een klokkenluidersregeling), de "Gedragscode informatiebeveiliging" en het Privacy-reglement. Dit overzicht wordt ook op de website gepubliceerd. Daarnaast heeft Vrienden van De Hoop een integraal op de website gepubliceerde klachtenregeling voor niet-medewerkers en een fraudeprotocol.

Los van de formele codes en regelingen, bevordert Vrienden van De Hoop intern en extern een klimaat waarin medewerkers en derden vrijelijk en zonder repercussies input en feedback kunnen geven, ook wat betreft mogelijke integriteitskwesties. Dat deze

openheid ook daadwerkelijk bestaat, blijkt onder meer uit de resultaten van het periodieke medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO). Vrienden van De Hoop heeft de overtuiging dat aandacht voor een gezond klimaat effectiever is dan papieren codes. De focus ligt dan ook hierop en niet op het periodiek 'doornemen' van de letterlijke codes.

De nagestreefde openheid wordt gecreëerd en bevordert in onder meer bilaterale gesprekken, tijdens de week- en dagopeningen en tijdens het periodieke Afdelingsoverleg. Deze openheid geldt niet alleen intern, maar wordt ook expliciet nagestreefd in externe contacten (bij de afhandeling van klachten bijvoorbeeld). De verantwoordelijkheid voor het integriteitsbeleid berust bij de directie, die daarover verantwoording aflegt aan het bestuur. Ter voorkoming van integriteitskwesties op financieel gebied zijn naast het klimaat van openheid bovendien formele waarborgen gecreëerd, zoals het 'vier-ogen'-principe bij betalingen en bij het omgaan met contant geld (zoals collecte-opbrengsten). In 2023 waren er geen meldingen van vermeende integriteitsschendingen.

Risicomanagement

Driejaarlijks worden, als onderdeel van de totstandkoming van een nieuw meerjarenplan, de belangrijkste risico's voor Vrienden van De Hoop in kaart gebracht en in de tussentijdse jaren bij de formulering van een nieuw jaarplan geëvalueerd en geactualiseerd. Bij het opstellen van het nieuwe meerjarenplan 2023-2025 zijn de volgende risico's gedefinieerd:

1. Ontkerkelijking
2. Toename van het aantal fondsenwervende evenementen
3. Afnemende lange-termijnbinding aan goede doelen
4. Overvolle online media-landschap
5. Macro-economische ontwikkelingen

Om de mogelijke impact van deze risico's op de bedrijfsvoering te minimaliseren zijn de volgende maatregelen genomen.

1. Ontkerkelijkheid – Uit onderzoek is bekend dat het regelmatig bezoeken van een kerk gemiddeld genomen een indicator is van de vrijgevigheid van mensen en hun bereidheid om vrijwilligerswerk te doen. Terugloop van het aantal mensen dat geregeld de kerk bezoekt, kan betekenen dat de inkomsten en het aantal vrijwilligers van christelijke goede doelen mede hierdoor onder druk komen te staan. Des te belangrijker is het voor Vrienden van De Hoop om met meer kerken een intensievere relatie op te bouwen. In de afgelopen jaren is bovendien gebleken dat kerken op het gebied van pastoraat behoefte hebben aan meer informatie over verslavings- en psychische problematiek en aan praktische handvatten voor het verlenen van eerstelijnszorg. Vrienden van De Hoop en De Hoop zijn daarom begonnen met het organiseren van regionale bijeenkomsten en cursussen voor ambtsdragende pastoraal medewerkers in de kerken. In de komende jaren blijft dit dan ook één van de prioritaire strategieën.
2. Toename van het aantal fondsenwervende evenementen – Toename van het aantal sportieve fondsenwervende evenementen in Nederland lijkt een dempende werking te hebben op de groei van de opbrengsten van Cycle for Hope en Run for Hope. Verdere diversificatie van evenementen binnen deze twee concepten heeft niet tot structurele opbrengst-stijging geleid. Beleid is nu gericht op vereenvoudiging van de evenementen, onder meer door combinaties te maken op eenzelfde locatie op eenzelfde datum. Daarnaast wordt blijvend ingezet op peer-to-peer werving van deelnemers en teams. Het evenement Vrouwen lopen voor Vrouwen is getransformeerd tot de 'community' Vrouwen van Hoop, waarmee structurele donateurs worden geworven in plaats van incidentele.
3. Afnemende lange-termijnbinding aan goede doelen – Naast de verzoeken aan voormalige en potentiële donateurs om (bij voorkeur) op incassobasis te geven, zal in de fondsenwerving in toenemende mate worden gefocust op concrete projecten. Ook zullen meer kortdurende 'multi-channel'

fondsenwervingsacties worden ondernomen. Voor de werving van vrijwilligers zal steeds meer worden uitgegaan van concrete behoeften en zullen concrete vacature-omschrijvingen worden opgesteld.

4. Overvolle online media-landschap – Vrienden van De Hoop zal zich zal blijven inspannen om met creatieve acties haar online presentatie te vergroten. In het overvolle online media-landschap is het voor een relatief kleine organisatie (met een complexere problematiek en doelstelling dan veel andere goede doelen) echter nauwelijks mogelijk om substantiële en effectieve aandacht te verwerven. Daarom ligt het focus de komende jaren vooral op het versterken en uitbreiden van persoonlijke relaties en (regionale) fysieke bijeenkomsten. Bovendien lijkt het creëren van mogelijkheden tot persoonlijke ontmoeting en verbinding aan te sluiten bij een groeiende behoefte in de samenleving.
5. Macro-economische ontwikkelingen – In en na de covid-periode zette de trend door van afnemende 'losse' donaties van particulieren. Vanwege de macro-economische situatie én verwachtingen ligt het voor de hand dat deze trend voorlopig zal doorzetten. Naast blijvende aandacht voor het (re-)activeren van particuliere donateurs en het verder concretiseren van geef-doelen, zal Vrienden van De Hoop zich dan ook in het bijzonder richten op het versterken en uitbreiden van relaties met ondernemers en kerken.

In 2023 is het negatieve effect van eerste vier genoemde risico's op de operationele gang van zaken niet materieel geweest.

VOORUITBLIK 2024-2025

In het najaar van 2022 is gezamenlijk met alle medewerkers van Vrienden van De Hoop de basis gelegd voor een nieuw meerjarenplan 2023-2025.

Tijdens deze bijeenkomst zijn ook ingrediënten voor een SWOT geïnventariseerd. De in het Meerjarenplan 2023-2025 geformuleerde strategieën benutten de genoemde sterke punten en kansen en adresseren de genoemde zwakke punten en bedreigingen. Sommige ontwikkelingen zijn zowel een kans als een bedreiging. De SWOT is geëvalueerd in november 2023 en nog geheel als accuraat beoordeeld. In **groen** een enkele actualisatie.

Sterkten	Zwakten
<ul style="list-style-type: none"> • Betrokken en trouwe achterban van particulieren, kerken, bedrijven en fondsen • Onderscheidende identiteit en goede reputatie van De Hoop • Geestelijke en maatschappelijke relevantie van de ondersteunde projecten/activiteiten • Inspirerende mix van betrokken en gedreven medewerkers én (oud-) cliënten én vrijwilligers • Kwaliteit van de Cycle for Hope-evenementen • Beschikbaarheid van Verhalen van Hoop • Participatie in statiegeldacties van supermarkten • Sterke buitendienst voor ondernemers 	<ul style="list-style-type: none"> • Uitblijven duurzame groei van structurele inkomsten • Te weinig concrete, cliëntgebonden projecten om voor te werven • Te weinig capaciteit op het gebied van marketing en fondsenwerving en voor relatiebeheer en –ontwikkeling naar kerken • Werving van nieuwe particuliere donateurs
Kansen	Bedreigingen
<ul style="list-style-type: none"> • Potentieel van het Vrouwen van Hoop-concept • Potentieel van het Run for Hope-concept • Meer benutten MCC als gebouw van ontmoeting • Potentieel van oud-clianten voor het realiseren van visie, strategieën en projecten/activiteiten • Intentioneel benaderen van jongeren via hun ouders/verzorgers/opvoeders • (In het bijzonder langs de lijn van preventie en toerusting.) • Het 50-jarig jubileum van De Hoop in 2025 • Vergrijzing • Verarming persoonlijke relaties door digitalisering en thuiswerken • Toenemende overlap tussen achterban en (potentiële) cliëntenpopulatie 	<ul style="list-style-type: none"> • Ontkerkelijkheid / afnemen fysiek kerkbezoek • Toenemend aantal nationale en lokale fondsenwervende evenementen • Afnemende langere-termijn-binding van donateurs, deelnemers, vrijwilligers • Overvolle online-medialandschap • Onvoorspelbaarheid van macro-economische ontwikkelingen vanwege wereldwijde crises • Hoge inflatie en stijgende (loon)kosten • Vergrijzing • Verarming persoonlijke relaties door digitalisering en thuiswerken • Toenemende overlap tussen achterban en (potentiële) cliëntenpopulatie

De in het meerjarenplan 2023-2025 geformuleerde visie (doelstelling) voor komende jaren is: twee geïntegreerde 'groeicycli' te realiseren door te investeren in (oud-)cliënten van De Hoop, opdat ze duurzaam een Nieuw Leven kunnen gaan leiden en gaan meewerken in het Koninkrijk van God, onder meer en bij uitstek ten behoeve van andere (oud-) cliënten, maar ook tot bemoediging, opbouw en toerusting van christenen in Nederland, die worden geïnspireerd en uitgenodigd om mee te investeren in deze 'groeicycli'.

Wij hebben de overtuiging dat dit niet alleen inhoudelijk voor de komende jaren de juiste keuze is, maar ook particulieren, kerken en bedrijven zal inspireren om structureel mee te investeren in mensenlevens.

Om deze visie te kunnen verwezenlijken, zet Vrienden van De Hoop de komende jaren in op twee elkaar versterkende strategieën:

- Investeren in concrete (missionaire) cliëntgebonden projecten/activiteiten van De Hoop of van Vrienden van De Hoop zelf;
- Investeren in relatiegerichte, persoonlijke, gastvrije, kleinschalige, regionale communicatie, fondsenwerving en evenementen, ondersteund door de inzet van massamedia.

Voorwaarde om deze visie en strategieën te kunnen realiseren is een robuuste en vitale organisatie, wat tevens vraagt om blijvende investeringen in mensen, middelen en cultuur. Dit aspect behelst daarom een derde investeringsstrategie.

De uitwerking van de strategieën en concretisering voor 2023 zijn te vinden in het integrale Meerjarenplan 2023-2025 op de website vriendenvandehoop.nl.

Bij de evaluatie van het Jaarplan 2023 is gebleken dat met veel van de voorgenomen acties een voortvarend begin is gemaakt in de juiste richting. Deze worden in 2024 met overtuiging doorgezet en verder ontwikkeld. Daarom wordt het Jaarplan 2023 integraal verlengd naar 2024. Ook het Jaarplan 2024 is te vinden op de website vriendenvandehoop.nl.

Enkele initiatieven die reeds waren voorzien voor 2024, zijn eveneens onderdeel van het Jaarplan 2024, waaronder:

- Het verschuiven van financiële bijdragen naar (vrijwel) uitsluitend (missionaire) cliëntgebonden projecten/activiteiten;
- Herinrichting van het MCC-gebouw;
- Activiteiten gericht op kinderen en jongeren en hun (groot)ouders, verzorgers en netwerk
- Nieuwe wervingscampagne vrijwilligers.

Financiële vooruitzichten

Op basis van de realisaties van de afgelopen jaren en de (deels incidentele) factoren die deze realisatie tot gevolg hadden, kiest Vrienden van De Hoop voor de periode 2023-2025 vooralsnog voor een voorzichtig groeiscenario wat betreft de geworven baten. De begrote kosten voor Fondsenwerving en Beheer & Administratie blijven gelijk en groeien dus vooralsnog niet.

Wat betreft kosten ten behoeve van de doelstelling, continueert Vrienden van De Hoop haar beleid om bij dwingende of dringende redenen een negatief exploitatieresultaat te accepteren. Dit mede gezien het niveau van de continuïteitsreserves, in aanvulling op de bestemmingsreserves.

	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten							
Geworven baten	2.690	2.537	3.131	2.715	3.467	2.800	2.850
Baten met tegenpres.	30	27	13	19	5	25	25
Overige baten	81	94	* 96	* 53	2	-	-
Totale baten	2.801	2.658	* 3.240	* 2.787	3.474	2.825	2.875
Lasten							
Personeelskosten	1.040	1.174	1.040	1.049	1.074	1.215	1.215
Financiële bijdragen	1.198	1.079	1.290	1.240	1.154	1.175	1.225
Kosten vastgoed	* 192	236	151	176	240	160	160
Comms. & events	272	286	340	388	326	375	375
Organisatiekosten	155	160	183	220	214	225	225
Totale lasten	* 2.857	2.803	3.004	3.073	3.008	3.150	3.200
Saldo rente	11	26	25	25	-9	25	25
Tekort (-)/ overschot	* -45	-252	* +261	* -261	* +484	* -300	* -300

* Exclusief boekverlies op de verkoop van vastgoed ad. € 192.000 (2019), boekwinst op de verkoop van vastgoed ad. € 169.500 (2021) en de boekwinst op de verkoop van vastgoed ad. € 38.000 (2022).

Vanaf 2023 zijn de resultaten mede beïnvloed door de consolidatie van De Nieuwe Hoven B.V. in de jaarrekening van Vrienden van De Hoop. In de kosten vastgoed en organisatiekosten zijn de kosten van deze BV opgenomen. Het negatieve exploitatieresultaat van deze BV is € 112.008. De Begrotingen geven de enkelvoudige bedragen voor Vrienden van De Hoop weer.

De cijfers in 2019 en 2020 zijn exclusief de bestemde giften voor en bestemde financiële bijdrage aan Chris en Voorkom, maar inclusief Terwille en het CPC. De cijfers in 2021 zijn inclusief de bestemde giften voor en bestemde financiële bijdrage aan Chris en Voorkom, Terwille en het CPC. Vanaf 2022 maken de bestemde giften voor en bestemde financiële bijdragen aan Terwille en het CPC geen deel meer uit van de cijfers, die van en aan Chris en Voorkom wél.

Geconsolideerde jaarrekening

GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

Na resultaatbestemming

Activa		<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Immateriële vaste activa			
Benodigd voor de bedrijfsvoering	6.1	68.273	101.984
Materiële vaste activa			
Bedrijfsgebouwen en terreinen		1.968.025	2.036.715
Machines en installaties		9.018	12.297
Inrichting en inventaris		16.891	33.865
Vastgoedbeleggingen		<u>4.699.784</u>	<u>0</u>
	6.2	6.693.718	2.082.877
Financiële vaste activa			
Leningen verstrekt in het kader van de doelstelling	6.3	0	1.000.000
Latente belastingvordering	6.4	<u>26.518</u>	<u>0</u>
		26.518	1.000.000
Vorraden			
Bedrijfsvoorraden	6.5	15.526	16.125
Vorderingen			
Debiteuren	6.6	1.815	2.330
Overige vorderingen	6.7	152.767	149.336
Overlopende activa	6.8	<u>22.064</u>	<u>124.437</u>
		176.646	276.102
Liquide middelen			
Kas/Bank	6.9	1.816.316	1.068.738
Totaal		<u>8.796.996</u>	<u>4.545.827</u>

Passiva		<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Reserves en Fondsen			
Reserves			
Continuïteitsreserve	6.10	1.157.310	911.720
Bestemmingsreserve	6.11	<u>2.162.243</u>	<u>1.943.003</u>
		3.319.553	2.854.723
Fondsen			
Bestemmingsfondsen	6.12	<u>27.260</u>	<u>8.097</u>
		3.346.814	2.862.820
Voorzieningen			
Voorziening jubilea	6.13	<u>17.963</u>	<u>15.677</u>
		17.963	15.677
Langlopende schulden			
Hypothecaire leningen	6.14	<u>4.547.000</u>	<u>1.156.000</u>
		4.547.000	1.156.000
Kortlopende schulden			
Schulden aan kredietinstellingen	6.16	250.000	0
Crediteuren	6.17	198.403	53.181
Aflossingsverplichtingen langlopende schulden	6.18	84.000	88.765
Belastingen en sociale premies	6.19	60.805	83.117
Overige schulden	6.20	<u>292.011</u>	<u>286.268</u>
		885.219	511.330
Totaal		<u>8.796.996</u>	<u>4.545.827</u>

GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2023

		werkelijk 2023	begroting 2023	werkelijk 2022
Baten				
Baten van particulieren		1.455.199	1.670.000	1.493.097
Baten van bedrijven		512.950	500.000	448.900
Baten van kerken		454.426	450.000	494.950
Baten van subsidies van overheden		0	0	0
Baten van andere organisaties zonder winststreven		131.929	90.000	215.337
Baten van nalatenschappen		912.407	90.000	62.908
Som van de geworven baten	7.1	3.466.912	2.800.000	2.715.192
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	7.2	5.495	25.000	18.596
Overige baten	7.3	1.760	0	91.924
Som van de baten		3.474.167	2.825.000	2.825.712

Lasten

Besteed aan doelstellingen

A1. Exploitatiekosten onroerend goed t.b.v. doelstelling	4	93.192	0	0
A2. Exploitatiekosten accommodaties t.b.v. De Hoop Groep	4	256.483	319.938	300.077
B. Bijdragen hulpverleningswerk	4	1.227.362	1.291.349	1.304.929
C. Voorlichtende activiteiten	4	531.871	567.400	528.667
Totaal besteed aan doelstellingen		2.108.907	2.178.687	2.133.673

Wervingskosten	4	587.768	624.112	620.069
Kosten beheer en administratie	4	311.347	351.202	319.145
Som van de lasten		3.008.023	3.154.000	3.072.887
Saldo voor financiële baten en lasten		466.144	-329.000	-247.175
Saldo financiële baten en lasten	7.11	-8.668	25.000	24.704
Tekort (-) / Overschot voor belasting		457.475	-304.000	-222.471
Vennootschapsbelasting	7.12	26.518	0	0
Tekort (-) / Overschot		483.993	-304.000	-222.471
Het resultaat is als volgt verdeeld:				
- continuïteitsreserve		245.590	-234.000	96.737
- bestemmingsreserve materiële vaste activa		0	0	-66.224
- bestemmingsreserve financiering overige vaste activa		219.241	-70.000	-210.450
- bestemmingsfondsen		19.163	0	-42.535
- overige reserves		0	0	0
		483.993	-304.000	-222.471

**GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT (volgens de indirecte methode)
(in Euro's)**

	2023	2022
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaatverdeling:		
- toevoeging aan continuïteitsreserve	245.590	96.737
- onttrekking aan bestemmingsreserve	219.241	-276.674
- onttrekking aan bestemmingsfondsen	19.163	-42.534
	<u>483.993</u>	<u>-222.471</u>
Aanpassingen voor:		
- afschrijving van materiële vaste activa	128.623	141.821
- afschrijving van immateriële vaste activa	33.711	36.989
- bijz. waardevermindering van materiële vaste activa	0	0
- mutaties voorzieningen	2.286	2.862
	<u>164.620</u>	<u>181.672</u>
Veranderingen in vlottende middelen:		
- vorderingen	99.456	-129.025
- mutaties in voorraden	600	10.836
- kortlopende schulden (exclusief schulden aan kredietinstellingen)	123.889	153.940
	<u>223.945</u>	<u>35.751</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	<u><u>872.559</u></u>	<u><u>-5.048</u></u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
- (des)investeringen in materiële vaste activa	-4.739.463	212.781
- investeringen in immateriële vaste activa	0	0
- mutaties in financiële vaste activa	973.482	0
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u><u>-3.765.981</u></u>	<u><u>212.781</u></u>

	2023	2022
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
- nieuw opgenomen leningen	3.475.000	0
- aflossing langlopende schulden	-84.000	-88.765
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	<u><u>3.391.000</u></u>	<u><u>-88.765</u></u>
Mutatie geldmiddelen	<u><u>497.578</u></u>	<u><u>118.969</u></u>

De mutatie geldmiddelen, gespecificeerd per soort mutatie, ziet er als volgt uit:

Liquide middelen		
- saldo per 1 januari	1.068.738	949.770
- saldo per 31 december	<u>1.816.316</u>	<u>1.068.738</u>
Mutatie	747.578	118.969
Kortlopende schulden aan kredietinstellingen		
- saldo per 1 januari	0	0
- saldo per 31 december	<u>250.000</u>	<u>0</u>
Mutatie	-250.000	0
Mutatie geldmiddelen (inclusief kortlopende schulden aan kredietinstellingen)	<u><u>497.578</u></u>	<u><u>118.969</u></u>

OVERZICHT LASTENVERDELING

(in Euro's)

	Doelstellingen				Werving	Beheer	Totaal	Begroting	Totaal	
	A1	A2	B	C	Wervingskosten baten	Beheer en administratie	2023	2023	2022	
	Exploitatiekosten onroerend goed t.b.v. doelstelling	Exploitatiekosten accommodaties t.b.v. De Hoop Groep	Bijdragen hulpverlening	Voorlichtende activiteiten						
Lasten										
Salarissen en sociale lasten	7.4	0	85.824	59.921	277.546	375.152	178.975	977.418	1.000.000	934.788
Overige personeelskosten	7.5	0	19.290	19.290	19.290	19.290	19.290	96.451	215.000	114.184
Bijdragen	7.6	0	0	1.131.952	0	22.500	1.154.452	1.175.000	1.240.021	1.240.021
Huisvestingskosten	7.7	93.192	36.999	0	0	6.852	137.043	59.000	60.896	60.896
Afschrijvingskosten	7.8	0	98.171	0	0	5.167	103.338	105.000	115.081	115.081
Communicatie en evenementen	7.9	0	0	0	182.143	140.434	325.623	375.000	388.009	388.009
Organisatiekosten	7.10	0	16.199	16.199	52.892	75.517	213.698	225.000	219.907	219.907
Totaal lasten		<u>93.192</u>	<u>256.483</u>	<u>1.227.362</u>	<u>531.871</u>	<u>587.768</u>	<u>311.347</u>	<u>3.008.023</u>	<u>3.154.000</u>	<u>3.072.887</u>

Bestedingen aan de doelstelling

Doelbestedingspercentage van de baten:

Totale bestedingen doelstelling A / totale baten	10,1%	11,3%	10,6%
Totale bestedingen doelstelling B / totale baten	35,3%	45,7%	46,2%
Totale bestedingen doelstelling C / totale baten	15,3%	20,1%	18,7%
Totale bestedingen / totale baten	60,7%	77,1%	75,5%

Doelbestedingspercentage van de lasten:

Totale bestedingen doelstelling A / totale lasten	11,6%	10,1%	9,8%
Totale bestedingen doelstelling B / totale lasten	40,8%	40,9%	42,5%
Totale bestedingen doelstelling C / totale lasten	17,7%	18,0%	17,2%
Totale bestedingen / totale lasten	70,1%	69,1%	69,4%

Totale bestedingen / geworven baten

60,8%   **77,8%**   **78,6%**

Kosten beheer en administratie

Kosten beheer en administratie / totale baten	9,0%	12,4%	11,3%
---	------	-------	-------

Door het bestuur van Vrienden van De Hoop is de norm voor de kosten van beheer en administratie vastgesteld op 9% van de totale baten.

Kosten werving

Wervingskosten baten / geworven baten	17,0%	22,3%	22,8%
---------------------------------------	-------	-------	-------

Door het bestuur van Vrienden van De Hoop is de norm voor de wervingskosten baten vastgesteld op 21% van de geworven baten.

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

Stichting Vrienden van De Hoop, opgericht in 1977, heeft als belangrijkste doelstelling om Stichting De Hoop en aan haar gelieerde stichtingen te ondersteunen, in het bijzonder de zorg- en hulpverlening die niet of slechts gedeeltelijk door verzekeraars of de overheid wordt vergoed. Dankzij de giften van tienduizenden particulieren, honderden kerken en gemeenten, scholen en bedrijven kan Vrienden van De Hoop financiële ondersteuning bieden, gebouwen ter beschikking stellen en expertise leveren (onder meer op het gebied van communicatie).

Groepsverhoudingen

In de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Vrienden van De Hoop zijn de volgende entiteiten voor 100% meegeconsolideerd, als onderdeel van de groep:

- De Nieuwe Hoven B.V. te Dordrecht (100%)

In 2022 is door Stichting Vrienden van De Hoop De Nieuwe Hoven B.V. opgericht. De BV, met de stichting als enig aandeelhouder, heeft als doel bij te dragen aan de verwezenlijking van de doelstelling van Stichting Vrienden van De Hoop, als verwoord in artikel 2.2.a in de statuten van deze stichting door het tijdelijk verwerven, beheren en laten of doen ontwikkelen van onroerend goed, met het oog op de ondersteuning van de werkzaamheden van Stichting De Hoop. Dit zo nodig met het lenen en uitlenen van gelden, het aantrekken van gelden en in het algemeen het aangaan van financiële transacties en het aangaan van daarmee samenhangende overeenkomsten, voor zover deze gerelateerd zijn aan de doelstelling.

De titulair directeur van Stichting Vrienden van De Hoop is de enig bestuurder van De Nieuwe Hoven B.V.

Consolidatiegrondslagen

Deze geconsolideerde jaarrekening bevat de financiële informatie van zowel Vrienden van De Hoop als van de tot de groep behorende rechtspersonen zoals hierboven vermeld. Transacties tussen de in de geconsolideerde jaarrekening begrepen rechtspersonen zijn geëlimineerd.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2023, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2023.

Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening is opgesteld op basis van continuïteit van de organisatie.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld conform de 'Richtlijnen Fondsenwervende organisaties', RJ 650, zoals gepubliceerd onder verantwoordelijkheid van de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Tenzij anders vermeld zijn de activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar, met uitzondering van het volgende:

Stelselwijziging

Met ingang van 2023 heeft er een stelselwijziging plaatsgevonden. De wijziging ziet toe op de identificatie en verwerking van 'afzonderlijke bestanddelen' van een materieel vast actief. Dit betreft een onderdeel van een materieel vast actief waar van de kostprijs belangrijk is in relatie tot het totale materieel vast actief.

Indien belangrijke bestanddelen van een materieel vast actief van elkaar te onderscheiden zijn en verschillen in gebruiksduur of verwachte gebruikspatroon, worden deze bestanddelen met ingang van 2023 afzonderlijk onderkend en afgeschreven. Tot en met voorgaand boekjaar werd er nog geen onderscheid gemaakt tussen belangrijke bestanddelen en werd de gebruiksduur of het verwachte gebruikspatroon voor het materieel vast actief als geheel bepaald.

In lijn met de overgangsbepaling in RJ 212.809 is ervoor gekozen om deze stelselwijziging op retrospectieve wijze te verwerken vanaf het huidige boekjaar. Dit houdt in dat vanaf het huidige boekjaar belangrijke bestanddelen van het nieuw verworven actief worden onderkend en over hun gebruiksduur worden afgeschreven. Er vindt daarmee geen toepassing plaats met terugwerkende kracht voor de voorgaande boekjaren.

De stelselwijziging heeft geen effect op het vermogen en het resultaat van het voorgaande en huidige boekjaar.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Grondslagen van waardering van activa en passiva

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met de afschrijvingen.

Er wordt rekening gehouden met eventuele bijzondere waardeverminderingen. Onder de immateriële vaste activa wordt software opgenomen.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde verminderd met de lineaire afschrijvingen, welke bepaald zijn aan de hand van de geschatte levensduur, rekening houdend met een residuwaarde.

De vastgoedbelegging in De Nieuwe Hoven BV wordt niet gebruikt in de uitoefening van de eigen ondernemingsactiviteiten en wordt alleen aangehouden om waardestijging te realiseren. Dit onderscheidt de vastgoedbelegging van vastgoed voor eigen gebruik.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde, rekening houdend met een eventuele voorziening voor oninbaarheid.

Latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden opgenomen voor verrekenbare fiscale verliezen en verrekenbare tijdelijke verschillen tussen de waarde van de activa en passiva volgens fiscale voorschriften enerzijds en de waarden die in deze jaarrekening gevolgd worden anderzijds. Vorderingen worden opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er toekomstige fiscale winst beschikbaar zal zijn. De berekening van de latente belastingvorderingen en -verplichtingen geschiedt tegen de belastingtarieven die op het einde van het verslagjaar gelden, of tegen de tarieven die in komende jaren gelden, voor zover deze al bij wet zijn vastgesteld.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten die direct kunnen worden toegerekend aan de verwerving van de voorraden. Bij de waardering van de voorraden wordt rekening gehouden met eventuele incurantheid.

Vorderingen

De vorderingen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde, voor zover nodig onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien niet anders vermeld staan deze ter vrije beschikking.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat Stichting Vrienden van De Hoop ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen.

Bestemmingsreserve

Het bestuur van Stichting Vrienden van De Hoop heeft een deel van de reserves bestemd voor het financieren van de vaste activa en de voorraden. Deze beperking van de bestedingsmogelijkheid betreft geen formele verplichting. Het bestuur kan deze beperking opheffen.

Bestemmingsfondsen

Dit betreft fondsen ten behoeve van nog te realiseren of lopende projecten. Deze fondsen bestaan uit middelen waaraan de giftgever een specifieke bestemming/besteding heeft meegegeven.

Voorzieningen

Voor personele kosten is een voorziening gevormd voor in de toekomst uit te betalen jubileum-uitkeringen en het persoonlijk levensfasebudget. Deze voorzieningen worden gewaardeerd op basis van de in december van het boekjaar geldende salarissen.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan een jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal een jaar. De schulden worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen nominale waarde.

Pensioenen

De pensioenregeling van de medewerkers is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW). De over het boekjaar verschuldigde premies zijn als kosten verantwoord. Voor per balansdatum nog niet betaalde premies wordt een reservering opgenomen. Aangezien deze verplichtingen kortlopend zijn, zijn deze gewaardeerd tegen de nominale waarde. De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie, beleggingsrendement op het fondsvermogen leiden mogelijk tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioenfonds. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een opgenomen voorziening. In geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds heeft Vrienden van De Hoop geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies.

Momenteel is geen sprake van een tekort in het pensioenfonds PFZW. Het fonds heeft een gemiddelde actuele dekkingsgraad van 112,0% ultimo 2023 (2022: 111,6%). PFZW heeft als doel om per 1 januari 2026 de pensioenen om te zetten naar de nieuwe regeling. Wettelijk is bepaald dat dit alleen kan bij een dekkingsgraad hoger dan 95%. De sociale partners besluiten nog of PFZW deze grens van 95% aanhoudt of voor een hogere grens kiest voor omzetting. De dekkingsgraad eind 2022 lag hier ruim boven. Daarom is er bij het overbruggingsplan dat in augustus 2023 is ingediend bij De Nederlandsche Bank (DNB) geen sprake van een pensioenverlaging. Jaarlijks toetst PFZW per 31 december of het ingediende plan nog voldoet.

Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

De baten en lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen en toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Geworven baten

Geworven baten worden verantwoord voor het werkelijk ontvangen bedrag, de door de eigen organisatie gemaakte kosten worden in de staat van baten en lasten als last gepresenteerd.

Donaties, giften en schenkingen worden verantwoord in het jaar waarin zij worden ontvangen. Baten uit nalatenschappen worden verantwoord in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Subsidies

Subsidies worden verantwoord op het moment dat deze ook daadwerkelijk zijn besteed.

Sponsoring en deelnemersbijdragen

Ontvangen baten van sponsoring worden verantwoord in het jaar dat ze ontvangen worden. Deelnemersbijdragen worden verantwoord in het jaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Overige baten betreffen hoofdzakelijk inkomsten uit verhuur van onroerend goed. Opbrengsten worden verantwoord in de periode waarop de huur betrekking heeft.

Kostentoerekening

De criteria van de verdeling van de kosten over enerzijds doelstelling A tot en met C en anderzijds de fondsenwerving en beheer en administratie zijn als volgt:

Voor wat betreft salarissen en sociale lasten is vanaf boekjaar 2019 gekozen voor een verdeling per individuele medewerker, waardoor een specifieke verdeling mogelijk is.

- Personeelskosten (salarissen en sociale lasten) worden verdeeld op basis van uitgevoerde ureninschatting per individuele medewerker. De overige personeelskosten worden evenredig verdeeld over de vijf kostencategorieën.

De kosten voor communicatie en evenementen en de organisatiekosten worden per begrotingsregel verdeeld op basis van een kwalitatieve inschatting.

- Het salaris van de directeur wordt voor 30% toegerekend aan de kosten van beheer en administratie, voor 20% aan fondsenwerving, voor 20% aan voorlichting, voor 20% aan de doelstelling exploitatie onroerend goed t.b.v. De Hoop en voor 10% aan de bijdrage hulpverlening.

- De huisvestingskosten worden voor 95% toegerekend aan doelstelling A en voor 5% aan beheer en administratie.

- De financiële bijdragen, met uitzondering van de bijdrage aan Stichting De Hoop t.b.v. de Financiële Administratie,

Vennootschapsbelasting

De belasting over het resultaat voor De Nieuwe Hoven B.V. wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de winst-en-verliesrekening, rekening houdend met beschikbare, fiscaal compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren (voor zover niet opgenomen in de latente belastingvorderingen) en vrijgestelde winstbestanddelen en na bijtelling van niet-aftrekbare kosten. Tevens wordt rekening gehouden met wijzigingen die optreden in de latente belastingvorderingen en latente belastingsschulden uit hoofde van wijzigingen in het te hanteren belastingtarief.

Grondslag voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Voor de herleiding van de mutatie in de liquide middelen wordt het resultaat van het boekjaar aangepast voor posten in de staat van baten en lasten en balansmutaties die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in het boekjaar.

**TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2023
(in Euro's)**

Activa

Immateriële vaste activa

6.1 Benodigd voor de bedrijfsvoering

	Websites 2023	CRM 2023	Totalen 2023
Saldo per 1 januari 2023	9.416	92.568	101.984
Investeringen 2023	0	0	0
	9.416	92.568	101.984
Afschrijving 2023	-6.114	-27.598	-33.711
	3.302	64.970	68.273
Volledig afgeschreven 2022	0	0	0
Saldo per 31 december 2023	3.302	64.970	68.273

De immateriële vaste activa betreffen een investering in een nieuwe website die in de loop van 2018 volledig operationeel is geworden, een investering in een nieuw CRM dat begin 2021 operationeel is geworden en een investering in een nieuwe website Cycle for Hope die in de loop van 2021 operationeel is geworden. De afschrijving op immateriële vaste activa bedraagt 20% van de aanschafprijs.

Materiële vaste activa

6.2.1 Benodigd voor de bedrijfsvoering

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen 2023	Machines en installaties 2023	Inrichting en inventaris 2023	Vastgoed- beleggingen 2023	Totalen 2023
Saldo per 1 januari 2023	92.524	0	17.840	0	110.364
Investeringen 2023	0	0	0	0	0
	92.524	0	17.840	0	110.364
Afschrijving 2023	-6.124	0	-13.452	0	-19.575
	86.401	0	4.388	0	90.789
Volledig afgeschreven 2022	0	0	0	0	0
Saldo per 31 december 2023	86.401	0	4.388	0	90.789

6.2.2 Direct in gebruik voor de doelstelling

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen 2023	Machines en installaties 2023	Inrichting en inventaris 2023	Vastgoed- beleggingen 2023	Totalen 2023
Saldo per 1 januari 2023	1.944.191	12.297	16.026	0	1.972.514
Investeringen 2023	31.548	0	8.131	4.699.784	4.739.463
Desinvesteringen 2023	0	0	0	0	0
	1.975.740	12.297	24.157	4.699.784	6.711.977
Afschrijving 2023	-94.115	-3.279	-11.654	0	-109.048
	1.881.625	9.018	12.503	4.699.784	6.602.929
Volledig afgeschreven 2022	0	0	0	0	0
Saldo per 31 december 2023	1.881.625	9.018	12.503	4.699.784	6.602.929
Materiële vaste activa per 31 december 2023	1.968.025	9.018	16.891	4.699.784	6.693.718

De materiële vaste activa zijn onderverdeeld in bedrijfsgebouwen en terreinen, machines en installaties, inrichting en inventaris en vastgoedbeleggingen. De afschrijving van de bedrijfsgebouwen bedraagt 3% van de aanschafprijs verminderd met de waarde van de grond. De afschrijving op de machines en installaties bedraagt 3 of 5% van de aanschafprijs. De afschrijving op inrichting en inventaris bedraagt 20% van de aanschafprijs. De afschrijving op vastgoedbeleggingen is nihil, aangezien het hier grond betreft. De afschrijvingen worden naar tijdsgelang toegepast. De specificatie van de materiële vaste activa is opgenomen in bijlage 1. Indien belangrijke bestanddelen van een materieel vast actief van elkaar te onderscheiden zijn en verschillen in gebruiksduur of verwachte gebruikspatroon, worden deze bestanddelen afzonderlijk onderkend en afgeschreven.

Het MCC-gebouw is verzekerd tegen brandschade voor een herbouwwaarde tot een totaalbedrag per 1 januari 2024 van € 9.060.000.

Financiële vaste activa

	31-12-2023	31-12-2022
6.3 Leningen verstrekt in het kader van de doelstelling		
Verstrekt zijn leningen aan:		
Stichting De Hoop	0	1.000.000
Saldo per 31 december	0	1.000.000

De specificatie van de leningen is opgenomen in bijlage 2.

	31-12-2023	31-12-2022
6.3.1 Stichting De Hoop		
Saldo per 1 januari	1.000.000	1.000.000
Afgehoort	-1.000.000	0
Saldo per 31 december	0	1.000.000
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	0	0
Saldo langlopende vordering	0	1.000.000
Rente	5.685	25.000

Lening is in 2019 afgegeven aan Stichting De Hoop ggz. De lening is voor onbepaalde tijd. De schuldenaar is niet verplicht om tussentijds op de lening af te lossen maar dit is wel toegestaan. Over het saldo van de lening is een rente verschuldigd van 2,50% per jaar. Eind maart 2023 is deze lening volledig afgehoort door De Hoop ggz.

	31-12-2023	31-12-2022
6.4 Latente belastingvordering		
Saldo per 1 januari	0	0
Vrijval ten laste van het resultaat	0	0
Dotatie ten gunste van het resultaat	26.518	0
Saldo per 31 december	26.518	0

De latente belastingvordering betreft een vordering vennootschapsbelasting inzake voorwaartse verliescompensatie voor de verliezen van De Nieuwe Hoven B.V. en bedraagt € 26.518 per 31 december 2023. Het betreft te compenseren verliezen uit 2022 en 2023.

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Vorraden		
6.5 Voorraad goederen	15.526	16.125
	<u>15.526</u>	<u>16.125</u>
Vorderingen		
6.6 Debiteuren		
Debiteuren per 31 december	1.815	2.330
	<u>1.815</u>	<u>2.330</u>
6.7 Overige vorderingen		
Airmiles	0	974
Nog te ontvangen nalatenschappen	126.264	118.631
RC Stichting De Hoop	4.907	13.063
Netto lonen	0	2.419
Overigen	21.597	14.250
	<u>152.767</u>	<u>149.336</u>
6.8 Overlopende activa		
Waarborgsom T.P.G.	10.000	10.000
Vooruitbetaalde bijdragen	0	100.000
Vooruitbetaalde kosten	12.064	14.437
	<u>22.064</u>	<u>124.437</u>
	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Liquide middelen		
6.9 Kas/Bank		
Kas		
Saldo per 31 december	0	2.014
	<u>0</u>	<u>2.014</u>
Kas vreemde valuta		
Saldo per 31 december	754	754
	<u>754</u>	<u>754</u>
ING Bank		
ING: rekeningnummer 38.38.38	19.818	166.743
ING: rekeningnummer 35.04.700	4.303	3.560
ING: rekeningnummer 3112	13.454	45.672
ING: rekeningnummer 68.68.68.889	119.603	16.457
ING: Vermogen spaarrekening 608.55.86.272	1.500.000	800.000
ING: rekeningnummer 66.72.06.728	7.180	7.831
ING: rekeningnummer 66.96.18.136	3.924	6.936
ING: rekeningnummer 66.94.13.682	2.356	3.957
ING: rekeningnummer 65.33.77.371	2.555	3.567
ING: rekeningnummer 16.09.147	5.398	11.247
ING: rekeningnummer 67.60.74.227	136.970	0
	<u>1.815.562</u>	<u>1.065.970</u>
Totaal Kas/Bank/Giro	<u>1.816.316</u>	<u>1.068.738</u>

Passiva

		<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Reserves en Fondsen			
RESERVES			
6.10 Continuïteitsreserve	6.11.1	1.157.310	911.720
6.11 Bestemmingsreserves	6.12.1	2.162.243	1.943.003
		<u>3.319.554</u>	<u>2.854.723</u>
6.10.1 Continuïteitsreserve			
Saldo per 1 januari		911.720	814.983
Dotatie/onttrekking uit resultaatbestemming		245.590	96.737
Saldo per 31 december		<u>1.157.310</u>	<u>911.720</u>
<p>Het streven van Vrienden van De Hoop is om giften zo spoedig mogelijk in te zetten voor de doelstelling. Ten aanzien van een aan te houden 'continuïteitsreserve' (dus in aanvulling op de bestemmingsreserves) hanteert het bestuur van Vrienden van De Hoop het volgende beleid. De minimale continuïteitsreserve wordt gebaseerd op de risico-inschatting dat de inkomsten in twee achtereenvolgende jaren onvoorzien met 25% afnemen ten opzichte van de jaarbegroting. Daarbij is het wenselijk om ter dekking van dit risico te streven naar een continuïteitsreserve ter hoogte van de uitkomst van het door Vrienden van De Hoop gehanteerde rekenmodel, betreffende een gedetailleerde analyse van de financiering van vaste activa en werkkapitaal, een risico-analyse van mogelijke, onverwachte inkomstendalingen (per inkomstencategorie) en een berekening van de omvang van de financiële verplichtingen. Per 31 december 2023 is de gewenste hoogte van de continuïteitsreserve € 539.000. De continuïteitsreserve is tijdelijk hoger dan gewenst vanwege vastgoed-verkopen in de jaren vóór 2023. In 2024 wordt een bestedingsplan voor het surplus opgesteld.</p>			
		<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
6.11.1 Bestemmingsreserves			
Reserve financiering activa:			
Reserve financiering overige vaste activa	6.11.1.1	2.162.243	1.943.003
Saldo per 31 december		<u>2.162.243</u>	<u>1.943.003</u>
6.11.1.1 Reserve financiering overige vaste activa			
Saldo per 1 januari		1.943.003	2.153.453
Dotatie/onttrekking		219.241	-210.450
Saldo per 31 december		<u>2.162.243</u>	<u>1.943.003</u>
<p>Deze reserve wordt aangehouden, omdat deze naar hun aard niet of nauwelijks liquide te maken zijn.</p>			
FONDSEN			
6.12 Bestemmingsfondsen			
Saldo per 1 januari		8.097	50.632
Ontvangen		579.958	543.759
Besteed		-560.795	-586.294
Saldo per 31 december		<u>27.260</u>	<u>8.097</u>
<p>Dit betreft giften en bijdragen welke ten gevolge van de door de giftgevers aangegeven bestemming aangewend dienen te worden voor investeringen of (nog) niet door de stichting uitgevoerde projecten. In bijlage 3 zijn de onttrekkingen uit de bestemmingsfondsen gespecificeerd per bijdrage.</p>			

AANSLUITING GECONSOLIDEERD EIGEN VERMOGEN EN RESULTAAT

De specificatie is als volgt:	Eigen	
	vermogen	Resultaat
Enkelvoudig eigen vermogen en resultaat	3.710.164	847.303
De Nieuwe Hoven B.V.	-363.350	-363.309
Totaal geconsolideerd eigen vermogen en resultaat	<u>3.346.814</u>	<u>483.993</u>

Voorzieningen

6.13 Voorziening jubilea

	Stand per 1-1-2023	Dotatie 2023	Onttrekking 2023	Stand per 31-12-2023
Voorziening jubilea	15.677	2.286	0	17.963

Deze voorziening is opgenomen om de toekomstige kosten voor jubilerende werknemers te spreiden.

Langlopende schulden

		31-12-2023	31-12-2022
6.14 Hypothecaire leningen			
Lening ING	6.14.1	1.156.000	1.240.000
Lening SKG	6.14.2	3.475.000	0
		<u>4.631.000</u>	<u>1.240.000</u>
Af: aflossingsverplichtingen ING			
		84.000	84.000
Saldo hypothecaire leningen		<u>4.547.000</u>	<u>1.156.000</u>
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.)			
		84.000	84.000
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.)			
		4.547.000	1.156.000
Hiervan langlopend (> 5 jaar)			
		4.211.000	820.000

6.14.1 Lening ING

	Stand per 1-1-2023	Verstreking 2023	Aflossing 2023	Stand per 31-12-2023
ING 65.46.54.131	1.240.000	0	84.000	1.156.000
	<u>1.240.000</u>	<u>0</u>	<u>84.000</u>	<u>1.156.000</u>

Lening ING 65.45.54.131

Deze ING-lening met een hoofdsom van € 2.500.000 is in 2007 opgenomen ter financiering van het Media- en Congres-centrum van Stichting Vrienden van De Hoop. De rente bedraagt 1,98% met een rentevastperiode van tien jaar tot 1 november 2027. Vanaf 1 februari 2008 wordt per kwartaal € 21.000 afgelost. De lening heeft een looptijd van 30 jaar.

Door Stichting Vrienden van De Hoop zijn de volgende zekerheden verstrekt:

- een eerste hypotheek à € 2.500.000 op het pand Provincialeweg 122 te Dordrecht.

6.14.2 Lening SKG

	Stand per 1-1-2023	Verstreking 2023	Aflossing 2023	Stand per 31-12-2023
SKG 53.53.51.2421	0	3.475.000	0	3.475.000
	<u>0</u>	<u>3.475.000</u>	<u>0</u>	<u>3.475.000</u>

Lening SKG 53.53.51.2421

Deze SKG-lening met een hoofdsom van € 3.475.000 is in 2023 door De Nieuwe Hoven BV opgenomen ter financiering van de aankoop van onroerend goed. Hiermee werd bijgedragen aan een essentiële versterking van de liquiditeit en de vermogenspositie van De Hoop Groep. De rente bedraagt 3,75% met een rentevastperiode van vijf jaar tot 1 januari 2028. De lening heeft een looptijd tot 1 januari 2028 en mag tussentijds (gedeeltelijk) boetevrij worden afgelost. Mocht op 1 januari 2028 de lening niet geheel zijn afgelost, dan zal in gezamenlijk overleg een aflossingsschema worden bepaald. Tevens zal door SKG op dat moment bezien worden of de bestaande zekerheden toereikend zijn.

Door Stichting Vrienden van De Hoop zijn de volgende zekerheden verstrekt:

- een eerste hypotheek à € 4.825.000 op een stuk onbebouwde grond aan de Oudendijk te Dordrecht.

		31-12-2023	31-12-2022
6.15 Renteloze leningen			
Renteloze leningen	6.15.1	0	4.765
		<u>0</u>	<u>4.765</u>
Af: aflossingsverplichtingen			
		0	4.765
Saldo langlopende renteloze en rentedragende leningen		<u>0</u>	<u>0</u>
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.)			
		0	4.765
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.)			
		0	0
Hiervan langlopend (> 5 jaar)			
		0	0

6.15.1 Renteloze leningen

	Stand per 1-1-2023	Verstreking 2023	Aflossing 2023	Stand per 31-12-2023
Leningen onbepaalde tijd	2.496	0	2.496	0
Leningen bepaalde tijd	2.269	0	2.269	0
	<u>4.765</u>	<u>0</u>	<u>4.765</u>	<u>0</u>

Kortlopende schulden

		31-12-2023	31-12-2022
6.16 Schulden aan kredietinstellingen			
SKG			
SKG: rekeningnummer 373.7466.28		250.000	0
		<u>250.000</u>	<u>0</u>

In 2023 is een rekening-courantkrediet bij de SKG opgenomen van € 1.350.000 op rekeningnummer 373.7466.28 eveneens ter financiering van hierboven genoemd onroerend goed. In het boekjaar 2023 is inmiddels al 1.100.000 afgelost. De rente bedraagt 4,75%. Het krediet is beschikbaar tot 1 januari 2028 of tot het moment van verkoop van de aandelen van de BV.

6.17 Crediteuren

Crediteuren per 31 december	<u>198.403</u>	<u>53.181</u>
-----------------------------	----------------	---------------

	31-12-2023	31-12-2022
6.18 Aflossingsverplichtingen langlopende schulden		
Aflossingsverplichtingen ING	84.000	84.000
Aflossingsverplichtingen rentedragende en renteloze leningen	0	4.765
	<u>84.000</u>	<u>88.765</u>
6.19 Belastingen en sociale premies		
Loonbelasting 6.19.1	48.800	55.452
Pensioenfonds 6.19.2	22.513	30.852
Omzetbelasting 6.19.3	-10.508	-3.188
	<u>60.805</u>	<u>83.117</u>
6.19.1 Loonbelasting		
Aangifte 4e kwartaal	48.800	55.452
	<u>48.800</u>	<u>55.452</u>
6.19.2 Pensioenfonds		
Eindafrekening	22.513	30.852
	<u>22.513</u>	<u>30.852</u>
6.19.3 Omzetbelasting		
BTW aangifte 4e kwartaal	-11.023	-3.068
Suppletie boekjaar	515	-120
	<u>-10.508</u>	<u>-3.188</u>
6.20 Overige schulden		
Accountantskosten	15.542	16.456
Nog te betalen rente	89.294	4.103
Reservering vakantiegeld/vakantierecht	54.738	53.113
Reservering levensfasebudget	95.224	102.065
Reservering balansbudget	417	0
Nog te betalen nettoloan	409	0
Bijdragen	33.327	45.301
RC - St. Haaswijk	0	60.700
Diversen	3.059	4.530
	<u>292.011</u>	<u>286.268</u>

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De door Stichting Vrienden van De Hoop opgerichte De Nieuwe Hoven BV heeft op 1 april 2023 onroerend goed aangekocht voor de koopsom van € 4.475.000 (exclusief BTW). Hiermee werd bijgedragen aan een essentiële versterking van de liquiditeit en vermogenspositie van De Hoop Groep. De jaarlijkse lasten van de BV voor de financiering en het beheer van deze aankoop worden geschat op € 250.000.

Daarnaast is sprake van een nabetalingsverplichting door DNH BV aan de verkoper, indien het bestemmingsplan onherroepelijk is gewijzigd in 'wonen' / 'commerciële bestemming'. Uitgangspunt voor het te betalen bedrag betreft de residuele grondwaarde die wordt bepaald op grond van de residuele grondwaarde-berekeningssystematiek en dient te worden vastgesteld door 2 taxateurs die werkzaam zijn in het woningmarktgebied waarin verkochte is gelegen -> zowel koper als verkoper stellen er 1 aan (hoogste waarde zal gelden). Verder is er een verplichting tot het vergoeden van de door de gemeente Dordrecht gemaakte en te maken kosten en is de verwachting dat hierover spoedig overeenstemming wordt bereikt.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2023

Baten	2023	Begroting	
		2023	2022
7.1 Geworven baten			
Giften	3.466.912	2.800.000	2.715.192
	<u>3.466.912</u>	<u>2.800.000</u>	<u>2.715.192</u>
Van de ontvangen giften heeft € 614.853 een aangewezen bestemming, anders dan De Hoop - Algemeen. In Bijlage 3 is aangegeven hoe en aan welke fondsen deze zijn toegevoegd.			
7.2 Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten			
Sponsoring en deelnemersbijdragen 7.2.1	10.136	25.000	22.619
Resultaat verkoop artikelen 7.2.2	-4.641	0	-4.023
	<u>5.495</u>	<u>25.000</u>	<u>18.596</u>
7.2.1 Sponsoring en deelnemersbijdragen			
Sponsoring	1.500	0	6.250
Deelnemersbijdragen	8.636	25.000	16.369
	<u>10.136</u>	<u>25.000</u>	<u>22.619</u>
7.2.2 Resultaat verkoop artikelen			
Netto-omzet	1.754	0	3.893
Kostprijs	-6.395	0	-7.917
	<u>-4.641</u>	<u>0</u>	<u>-4.023</u>
7.3 Overige baten			
Opbrengst exploitatie onroerend goed 7.3.1	0	0	91.351
Overige opbrengsten 7.3.2	1.760	0	573
	<u>1.760</u>	<u>0</u>	<u>91.924</u>
7.3.1 Opbrengst exploitatie onroerend goed			
Huren	0	0	52.988
Boekwinst verkoop panden	0	0	38.363
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>91.351</u>
7.3.2 Overige opbrengsten			
Diverse opbrengsten	1.760	0	573
	<u>1.760</u>	<u>0</u>	<u>573</u>

Lasten		Begroting		
		2023	2023	2022
7.4 Salarissen en sociale lasten				
Salarissen	7.4.1	793.854	800.000	736.151
Sociale lasten en premies	7.4.2	183.564	200.000	198.637
		<u>977.418</u>	<u>1.000.000</u>	<u>934.788</u>
<i>Gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's)</i>		16		14
7.4.1 Salarissen				
Salarissen (inclusief vakantietoelage)		793.854	800.000	736.151
		<u>793.854</u>	<u>800.000</u>	<u>736.151</u>
7.4.2 Sociale lasten en premies				
Sociale lasten		111.341	130.000	122.017
Pensioenpremie		72.223	70.000	66.777
Eindheffingen		0	0	9.843
		<u>183.564</u>	<u>200.000</u>	<u>198.637</u>
7.5 Overige personeelskosten				
Kosten werving en selectie		303	0	0
Opleiding en vorming		5.399	20.000	11.508
Preventieve gezondheidszorg		2.898	5.000	2.334
Reiskosten woon-werk		6.089	15.000	10.299
Overige personeelskosten		81.762	175.000	90.043
		<u>96.451</u>	<u>215.000</u>	<u>114.184</u>

De post "Overige personeelskosten" is inclusief de inhuur van (tijdelijke) externe medewerkers voor vormgeving, communicatie, organisatie, relatiebeheer en techniek.

Specificatie directiebeloning

Het salaris van de directeur van Vrienden van De Hoop volgt de cao van de geestelijke gezondheidszorg.

	A.T. Pothof	
Dienstverband		
Aard (looptijd)	onbepaald	
uren	34	
part-time percentage	0,94	
periode	01/01 - 31/12	
Bezoldiging		
Jaarinkomen	Totaal	Totaal per fte
bruto loon	68.802	73.194
vakantiegeld	5.504	5.855
eindejaarsuitkering	5.731	6.097
Totaal jaarinkomen	80.037	85.146
Belastbare vergoedingen en bijtellingen		
	0	
Werkgeversbijdrage pensioenpremies	8.517	
Overige beloningen op termijn	0	
Totaal kosten 2023	88.554	
<i>Totaal kosten 2022</i>	103.562	

In haar Regeling Beloning directeuren van Goededoelenorganisaties stelt de Vereniging Goede Doelen Nederland (GDN) dat de hoogte van de beloning van directeuren in verband dient te staan met de omvang en complexiteit van de organisatie, de organisatorische context en het directiemodel. In haar Regeling biedt GDN een model waarmee de individuele zwaarte van directiefuncties van fondswervende instellingen uitgedrukt in een zogenaamde Basis Score voor Directiefuncties (BSD) bepaald kan worden. In dit model wordt de directeur van Vrienden van De Hoop vanaf 2018 ingeschaald in groep F (BSD-score 360). Het door GDN voor deze functiegroep als norm gestelde maximaal jaarinkomen in 2023 is € 108.255 per fte.

Met het oog op de verantwoording van de stichting aan de maatschappij en donateurs, is het beleid van Vrienden van De Hoop het salaris van de directeur tenminste altijd één schaal onder de vastgestelde functiegroep in te schalen. Het maximaal jaarinkomen van de directeur is daarmee vast te stellen op € 95.764 (functiegroep E) per fte. Het werkelijk betaalde jaarinkomen over 2023 is met € 85.146 per fte conform dit beleid. Naast de maximering van het jaarinkomen per schaal, wordt in de Regeling van GDN nog een absoluut maximum van € 221.000 gehanteerd voor alle beloningscomponenten bij elkaar. Met de totale kosten van € 88.554 in 2023 ligt Vrienden van De Hoop hier dus ver onder. Een toelichting op het beleid en de uitgangspunten voor de directiebeloning is tevens opgenomen in het Jaarverslag, hoofdstuk Interne organisatie.

	Begroting		
	2023	2023	2022
7.6 Bijdragen hulpverleningswerk			
De Hoop	737.545	820.000	850.702
Chris en Voorkom	403.506	325.000	349.002
CPC	1.827	0	10.230
Encelia	7.988	10.000	9.267
Krusada	3.588	5.000	4.020
De Brug Katwijk	0	15.000	16.600
Terwille	0	0	200
	<u>1.154.452</u>	<u>1.175.000</u>	<u>1.240.021</u>

Afgezien van enkele kleinere financiële bijdragen die lager zijn uitgevallen dan begroot, is de totale realisatie van de financiële bijdragen vrijwel gelijk aan de begroting. De bijdrage aan De Hoop is substantieel lager en die aan Chris en Voorkom substantieel hoger dan begroot. Deze verschuiving in bijdragen heeft in goed overleg met betrokken begunstigden plaatsgevonden. Zie ook bijlage 3.

7.7 Huisvestingskosten			
Onderhoud gebouwen	6.104	15.000	3.953
Onderhoud installaties	7.283	10.000	1.680
Verzekeringen en belastingen	115	5.000	18.424
Rentelasten financiering onroerend goed	121.745	24.000	25.312
Overige huisvestingskosten	1.796	5.000	11.528
	<u>137.043</u>	<u>59.000</u>	<u>60.896</u>

7.8 Afschrijvingskosten			
Afschrijvingen panden	94.374	85.000	96.271
Afschrijvingen verbouwingen en installaties	8.964	15.000	14.575
Afschrijvingen herwaardering	0	5.000	4.235
	<u>103.338</u>	<u>105.000</u>	<u>115.081</u>

7.9 Communicatie en evenementen			
De Hoop Magazine	117.053	100.000	109.316
Multimediale Verhalen van Hoop	17.933	12.500	11.664
Informatiebulletins	26.830	30.000	28.000
Telemarketing	9.224	20.000	17.626
Online werving	3.630	10.000	3.630
Advertenties	182	10.000	0
Voorlichting Chris en Voorkom	23.416	25.000	22.083
Werving subsidies	3.118	2.500	2.881
Stands	7.138	10.000	10.209
Werving en behoud donateurs	34.091	45.000	41.767
Cycle for Hope, Run for Hope en Vrouwen van Hoop	70.787	90.000	119.838
Afschrijvingen t.b.v. fondswervende activiteiten	12.185	15.000	15.463
Overige kosten voorlichtende activiteiten	38	5.000	5.532
	<u>325.623</u>	<u>375.000</u>	<u>388.009</u>

	Begroting		
	2023	2023	2022
7.10 Organisatiekosten			
Accountants- en advieskosten	22.899	15.000	16.456
Honoraria deskundigen	98	10.000	17.165
Bijdragen en contributies	17.699	17.500	18.141
Vakliteratuur	0	1.000	31
Bestuurlijke en representatieve kosten	6.391	2.500	4.710
Reis- en verblijfkosten	23.446	15.000	15.860
Bankkosten	10.009	15.000	12.691
Kosten salarisverwerking	2.577	2.500	2.334
Afschrijvingskosten inventaris	13.472	15.000	13.686
Kantoorbenodigdheden en -apparatuur	116.985	126.500	118.811
Overige organisatiekosten	121	5.000	21
	<u>213.698</u>	<u>225.000</u>	<u>219.907</u>

7.11 Rentebaten en -lasten			
Rentebaten			
Leningen u/g	5.685	25.000	25.000
Overige rentebaten	5.959	0	0
	<u>11.644</u>	<u>25.000</u>	<u>25.000</u>

Rentelasten			
Rekening-courant banken en kredietinstellingen	20.312	0	296
	<u>20.312</u>	<u>0</u>	<u>296</u>

7.11 Resultaat rentebaten en -lasten	<u>-8.668</u>	<u>25.000</u>	<u>24.704</u>
---	---------------	---------------	---------------

7.12 Vennootschapsbelasting			
Vennootschapsbelasting boekjaar	26.518	0	0
	<u>26.518</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Dit betreft een bate inzake vennootschapsbelasting van De Nieuwe Hoven B.V. vanuit de mogelijkheid tot voorwaartse verliescompensatie van de tot nu toe gemaakte verliezen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich na balansdatum geen noemenswaardige gebeurtenissen voor gedaan.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

VASTSTELLING JAARREKENING

Het bestuur van Stichting Vrienden van De Hoop te Dordrecht heeft de jaarrekening over 2023 vastgesteld in zijn vergadering d.d. 15 mei 2024.

E. Luttkik

Voorzitter

H. van den Heuvel

Secretaris

C. Mulder

Lid

L.A. Verweij

Lid

Aan: het bestuur van Stichting Vrienden van De Hoop

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen geconsolideerde jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de geconsolideerde jaarrekening 2023 van Stichting Vrienden van De Hoop te Dordrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Vrienden van De Hoop op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'.

De geconsolideerde jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde balans per 31 december 2023;
2. de geconsolideerde staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Vrienden van De Hoop zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de geconsolideerde jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de geconsolideerde jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties' is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de geconsolideerde jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de geconsolideerde jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de geconsolideerde jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de geconsolideerde jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de geconsolideerde jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de geconsolideerde jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de geconsolideerde jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de geconsolideerde jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze geconsolideerde jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de geconsolideerde jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de controle van de financiële informatie van onderdelen of activiteiten die in de jaarrekening moet worden opgenomen. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor deze onderdelen of activiteiten. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de onderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de onderdelen of activiteiten geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Was getekend te Sliedrecht, 16 mei 2024.

WITh Accountants B.V.
J.R. van Schaik AA

**SPECIFICATIE MATERIËLE VASTE ACTIVA PER
31 DECEMBER 2023 (in Euro's)**

	Aanschaf- prijs	Boek- waarde 31-12-2022	afschr. 2023	invest./ desinvest.	herwaar- dering	Boek- waarde 31-12-2023
Bedrijfsmiddelen						
Onroerend goed						
Verbouwingen opslagloods V&F	6.175	2.324	180	0	0	2.144
Media- en Congrescentrum (deel BM)	142.582	90.200	5.944	0	0	84.257
Totaal	148.757	92.524	6.124	0	0	86.401
Inrichting & inventaris						
Kantoor Vrienden	65.749	17.840	13.452	0	0	4.388
Totaal bedrijfsmiddelen	214.506	110.364	19.575	0	0	90.789
Direct in gebruik voor doelstellingen						
Onroerend goed						
Opslagloods:						
- verbouwingen en installaties	2.646	996	77	0	0	919
Opslagloods:	2.646	996	77	0	0	919
Media- en Congrescentrum:						
- grond en panden	3.589.001	1.910.434	88.430	0	0	1.822.003
- verbouwingen en installaties	139.896	45.058	8.887	31.548	0	67.720
Media- en Congrescentrum:	3.728.898	1.955.492	97.317	31.548	0	1.889.724
Woningbouwplan De Nieuwe Hoven:						
- grond	4.699.784	0	0	4.699.784	0	4.699.784
Woningbouwplan De Nieuwe Hoven:	4.699.784	0	0	4.699.784	0	4.699.784
Totaal onroerend goed	8.431.328	1.956.488	97.394	4.731.332	0	6.590.426
Inrichting & inventaris						
Media- en Congrescentrum	56.893	16.026	11.654	8.131	0	12.503
Totaal inrichting & inventaris	56.893	16.026	11.654	8.131	0	12.503
Totaal doelstelling	8.488.221	1.972.514	109.048	4.739.463	0	6.602.929
Totaal mat. vaste activa	8.702.727	2.082.877	128.623	4.739.463	0	6.693.718
Per soort						
- grond en panden	8.431.368	2.000.634	94.374	4.699.784	0	6.606.044
- verbouwingen en installaties	148.717	48.378	9.144	31.548	0	70.783
- herwaardering	0	0	0	0	0	0
- inrichting en inventaris	122.642	33.865	25.106	8.131	0	16.891
Totaal mat. vaste activa	8.702.727	2.082.877	128.623	4.739.463	0	6.693.718

Overzicht van langlopende vorderingen per 31-12-2023 (in Euro's)

Lening nr.	Leningnummer	Datum	Hoofdsom	Totale loopijd	Soort lening	Werkelijke rente (%)	Saldo 31-12-2022	Nw leningen in 2023	Aflossing 2023	Saldo 31-12-2023	Rente 2023	Saldo over 5 jaar	Resterende loopijd	Aflossings- wijze	Aflossing 2024 verwerkt in 2023	Langlopend per 31-12-2023	Gestelde zekerheid
			€			%	€	€	€	€	€	€			€	€	
Leningen De Hoop Achtergestelde lening	De Hoop ggz	15-03-13	1.000.000	onbepaald	achtergesteld	2,50%	1.000.000	0	1.000.000	0	5.685	0	0	onbepaald	0	0	0
Subtotaal			1.000.000	1.000.000			1.000.000	0	1.000.000	0	5.685	0	0		0	0	0
Totaal Generaal							1.000.000	0	1.000.000	0	5.685	0	0		0	0	0
Balans 31/12/2023							1.000.000	0	1.000.000	0	5.685	0	0		0	0	0

Bestemmingsfondsen	Kstn werving			Dotatie	Onttrekking	Saldo 31/12	Begr.2023	
	Saldo 1/1	Giften en beheer	Kstn werving				bijdragen	bijdragen
De Hoop - Algemeen	-	2.852.059	-840.745	8.148	-8.148	-	85.577	56.000
De Hoop - Poli Rotterdam	-	1.280	-	1.280	-852	428	852	-
De Hoop - KJP	-	22.100	-98	22.003	-19.799	2.204	19.799	-
De Hoop - BW	-	9.549	-1.432	8.116	-1.421	6.695	1.421	-
De Hoop - Rustgevende tuin	-	1.510	-	1.510	-	1.510	-	-
De Hoop - Pastoraat	-	19.170	-2.875	16.294	-16.294	-	159.796	150.000
De Hoop - Buitenlandwerk	-	-	-	-	-	-	3.130	5.000
De Hoop - Inloophuizen	-	140.342	-18.353	121.989	-112.995	8.995	112.995	135.000
De Hoop - Huizen van Hoop	-	7.138	-	7.138	-2.000	5.138	2.000	30.000
De Hoop - Hope Alive	-	30.020	-4.503	25.517	-25.517	-	59.075	60.000
Huis van Hoop en poli Eindhoven	4.597	-	-	-	-4.597	-	-	-
Huis van Hoop Ridderkerk	3.500	-	-	-	-3.500	-	-	-
Huis van Hoop Gouda	-	833	-	833	-	833	-	-
De Hoop - Interne Opleidingschool / Stay Clean	-	3.319	-498	2.821	-2.821	-	155.600	174.000
De Hoop - Kinderen verslaafde ouders	-	8.680	-1.302	7.378	-5.920	1.458	5.920	30.000
De Hoop - Overige projecten	-	2.931	-	-	-	-	2.938	-
De Hoop - Noodfonds	-	2.316	-	2.316	-2.316	-	6.088	25.000
De Hoop - Werkervaring & Opleiding	-	58.152	-8.723	49.429	-49.429	-	61.289	100.000
Inloophuis Vlissingen	-	15.526	-2.329	13.197	-13.197	-	61.066	55.000
Chris en Voorkom	-	280.252	-18.258	280.252	-280.252	-	403.506	325.000
CPC - Algemeen	-	160	-	160	-160	-	160	-
CPC - Vast	-	-	-	-	-	-	1.667	-
Encelia - Algemeen	-	7.988	-	7.988	-7.988	-	7.988	10.000
Krusada - Algemeen	-	3.588	-	3.588	-3.588	-	3.588	5.000
De Brug Katwijk	-	-	-	-	-	-	-	15.000
Totaal bestemmingsfondsen	8.097	3.466.912	-899.116	579.958	-560.795	27.260	1.154.452	1.175.000

Verschillenanalyse jaarrekening 2023 en begroting 2023 (in Euro's)

	Jaarrekening 2023	Begroting 2023	Verschil	
			in €	in %
Baten				
Geworven baten	3.466.912	2.800.000	666.912	24%
Resultaat rentebaten en -lasten	-8.668	25.000	-33.668	-135%
Overige opbrengsten	7.255	25.000	-17.745	-71%
Som der baten	3.465.498	2.850.000		
Lasten				
Besteed aan doelstellingen:				
Exploitatiekosten accommodaties t.b.v. De Hoop Groep	93.192	0	93.192	100%
Exploitatiekosten onroerend goed t.b.v. doelstelling	256.483	319.938	-63.454	-20%
Bijdragen hulpverleningswerk	1.227.362	1.291.349	-63.987	-5%
Voorlichtende activiteiten	531.871	567.400	-35.529	-6%
Totaal besteed aan doelstellingen	2.108.907	2.178.687		
Wervingskosten baten	587.768	624.112	-36.344	-6%
Kosten beheer en administratie	311.347	351.202	-39.854	-11%
Som der lasten	3.008.023	3.154.000		
Overschot / Tekort (-)	457.476	-304.000		